

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สภาพทั่วไปของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

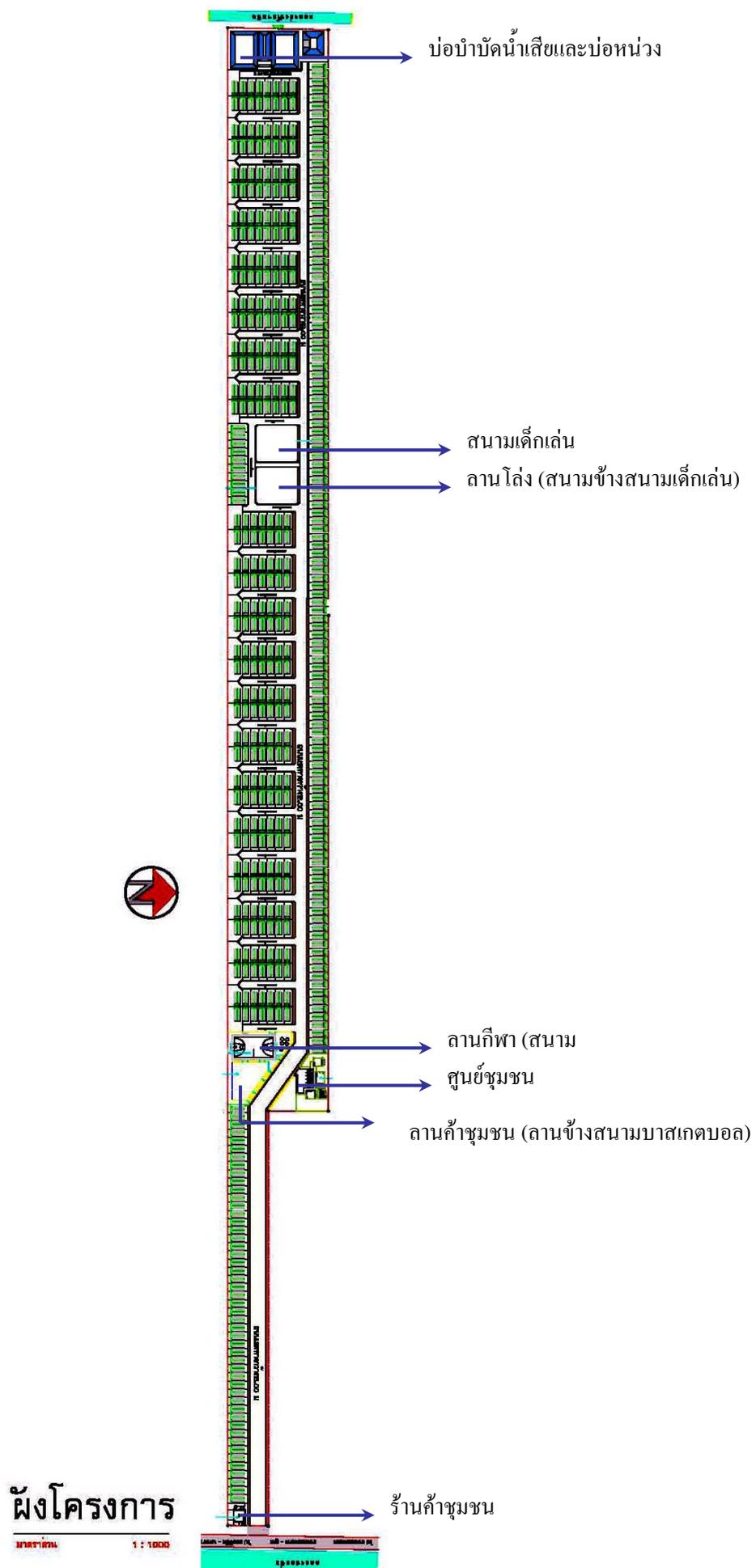
ที่ตั้ง	ริมถนนเลียบบคลองสาม ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ขนาดที่ดิน	41.68 ไร่ (66, 688 ตารางเมตร)
กรรมสิทธิ์ที่ดิน	การเคหะแห่งชาติ
จำนวนหน่วยพักอาศัย	477 หน่วย
อายุของโครงการ	4 ปี (ทำสัญญาเช่าอยู่ สิงหาคม 2546 เช่าอยู่จริง กันยายน 2546)
เจ้าของโครงการ	การเคหะแห่งชาติ
พื้นที่ขาย	25.21 ไร่ (40, 336 ตารางเมตร) คิดเป็นร้อยละ 60.48 ของพื้นที่ โครงการ
พื้นที่สนามเด็กเล่น, สนามกีฬาและ ที่ว่างภายในชุมชน	2.08 ไร่ (3, 341.07 ตารางเมตร) คิดเป็นร้อยละ 6.24
พื้นที่บำบัดน้ำเสีย	2, 089.39 ตารางเมตร
รูปแบบที่อยู่อาศัย	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น ขนาดพื้นที่ใช้สอย 51.5 ตารางเมตร พร้อมที่ดิน ขนาด 19.5 ตารางวา (78 ตารางเมตร) และขนาด 21 ตารางวา (84 ตารางเมตร)
ถนนและทางเท้า	ถนนหลัก เขตทางกว้าง 15 เมตร ผิวจราจรกว้าง 11 เมตรต่อ ระบายน้ำพร้อมบ่อพักและทางเท้ากว้างข้างละ 2 เมตร, ถนนหลัก เขตทางกว้าง 12 เมตร ผิวจราจรกว้าง 8 เมตร ต่อ ระบายน้ำพร้อมบ่อพักและทางเท้ากว้างข้างละ 2 เมตร ถนนหลัก เขตทางกว้าง 9 เมตร ผิวจราจรพร้อมรางคอนกรีตรูป ตัววี กว้าง 6.60 เมตรไม่มีทางเดินเท้า ถนนซอย เขตทางกว้าง 6 เมตร ผิวจราจรพร้อมรางคอนกรีตรูป ตัววีกว้าง 4.8 ไม่มีทางเดินเท้า
บริการสาธารณะ	ศูนย์ชุมชนและร้านค้าปลีกชุมชน

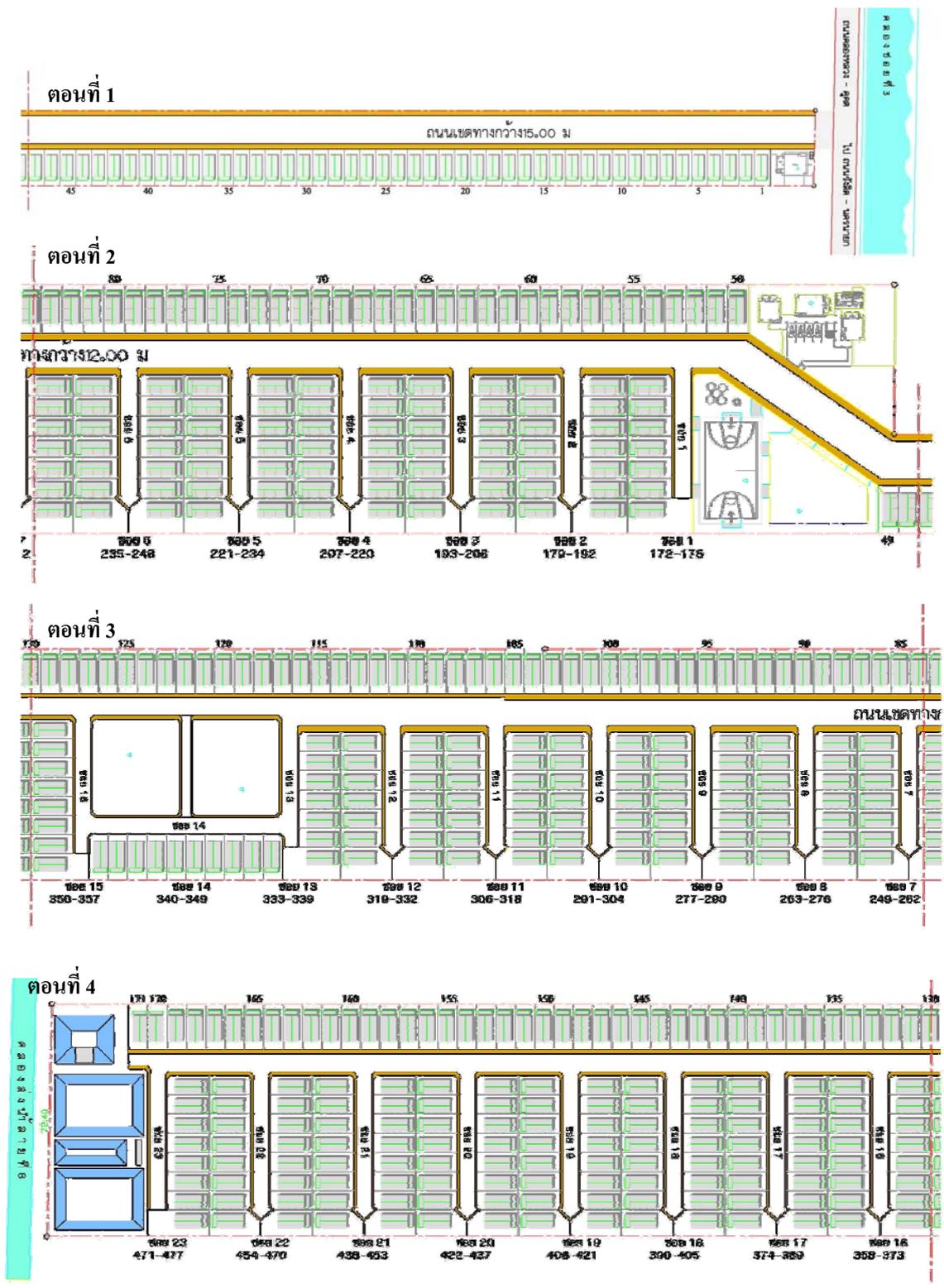

ภาพที่ 4.1 ฟังบริเวณโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

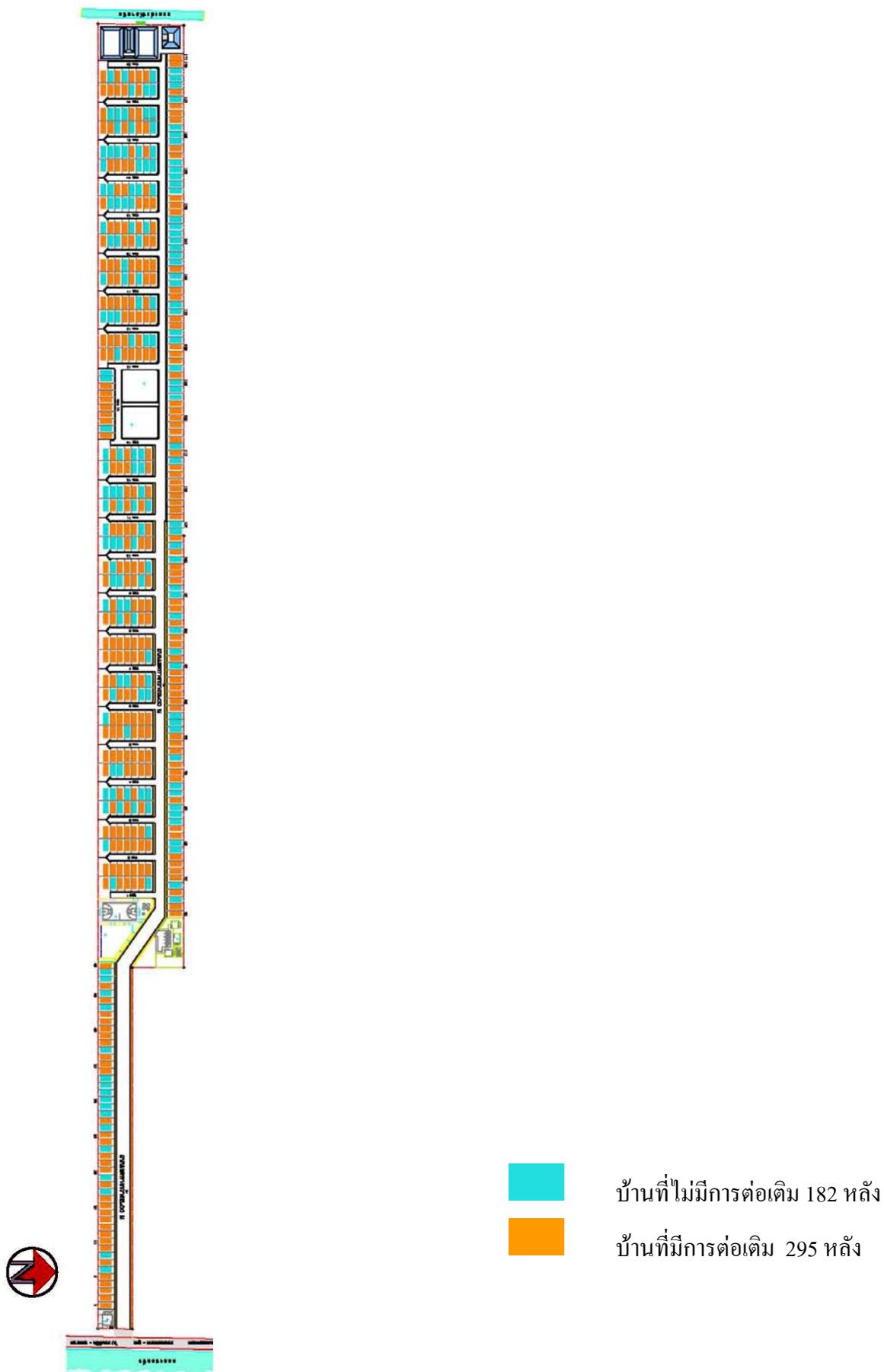
ภาพที่ 4.2 ฟังแสดงทางเข้าสู่โครงการบ้านเอื้ออาทร

ภาพที่ 4.4 แบบขยายผังโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

4.2 รายละเอียดบ้านต่อเติมและไม่ต่อเติมพื้นที่ครัวของโครงการ

ภาพที่ 4.5 ผังแสดงตำแหน่งบ้านที่ต่อเติมและไม่ต่อเติม

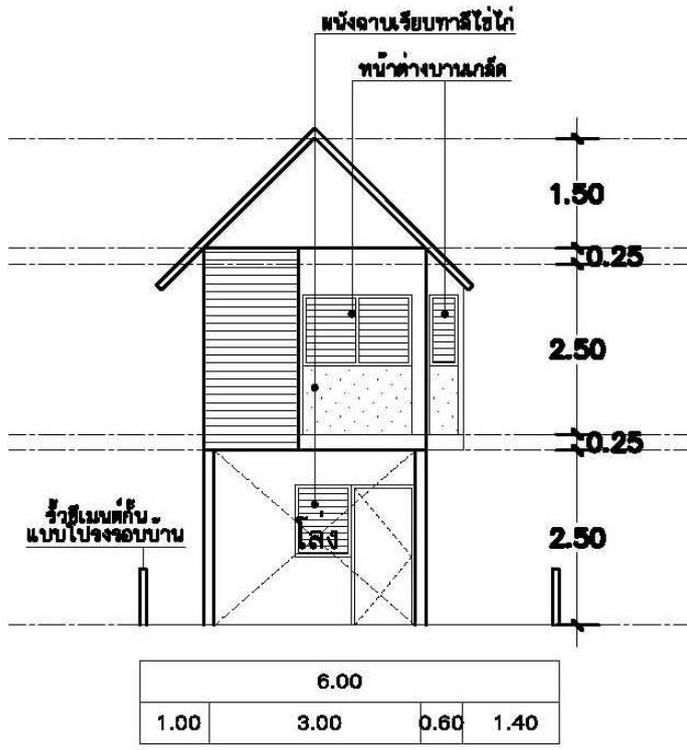
4.2.1 ลักษณะของผังบริเวณเดิมของบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

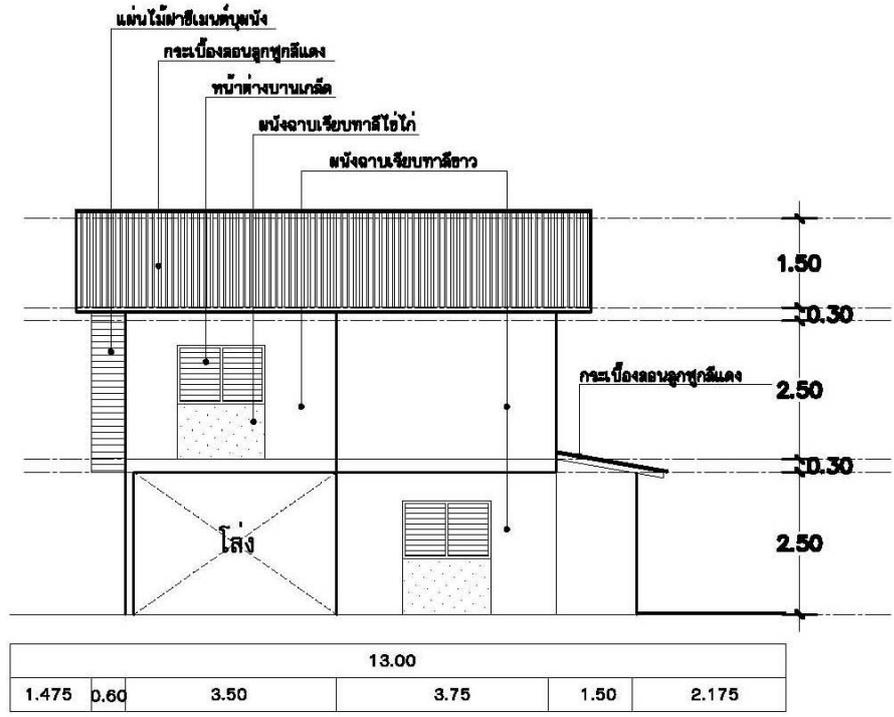
ภาพที่ 4.6 แบบแปลนเดิมของบ้านเดี่ยว 2 ชั้น โครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

ลักษณะผังเดิมบริเวณชั้นล่างประกอบด้วยห้องโถงโถงอเนกประสงค์ห้องรับประทานอาหาร(ห้องใต้บันได) บริเวณประกอบอาหารและลานซักล้างบริเวณด้านนอก ส่วนบริเวณชั้นสองประกอบด้วยห้องนอนสองห้อง ขนาดพื้นที่ใช้สอย 51.5 ตารางเมตร พร้อมทั้งดินขนาด 19.5 ตารางวา (78 ตารางเมตร) และขนาด 21 ตารางวา (84 ตารางเมตร)

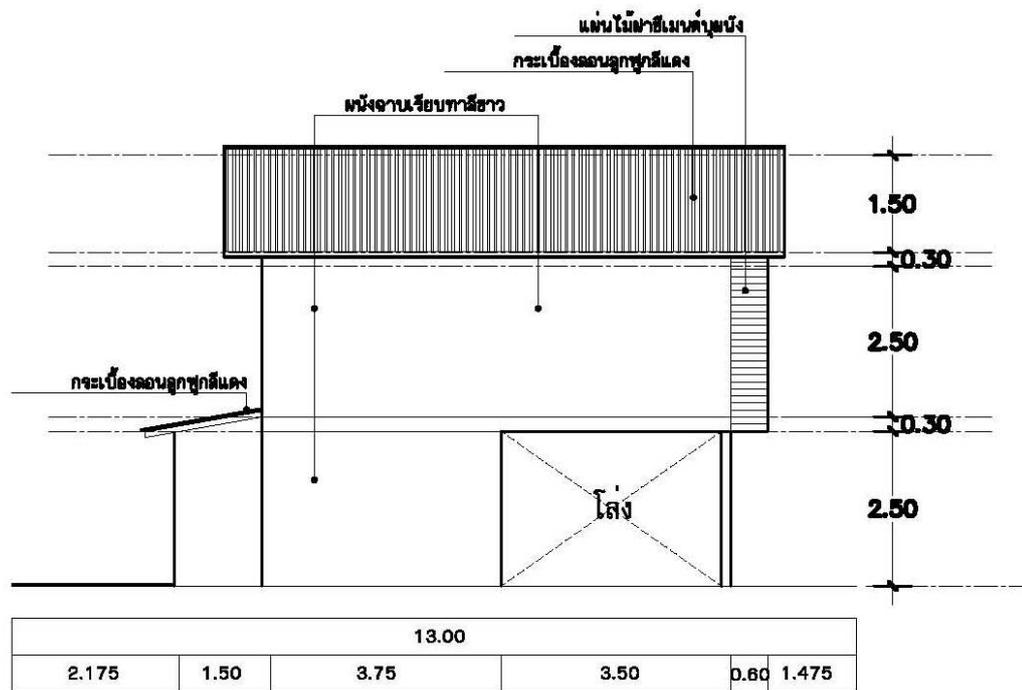
พื้นที่ใช้งานของบริเวณครัวซึ่งอยู่บริเวณหลังบ้านหรือบริเวณหน้าห้องน้ำ โดยมีพื้นที่ใช้งานคือ 2.1 ตารางเมตร ส่วนพื้นที่เก็บล้างซักล้างบริเวณด้านนอกนั้นมีพื้นที่โดยประมาณคือ 3.2 ตารางเมตร ซึ่งรวมพื้นที่ใช้งานประมาณ 5.3 ตารางเมตร

ภาพที่ 4.7 แบบแสดงรูปด้านหน้าอาคารเดิมของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต

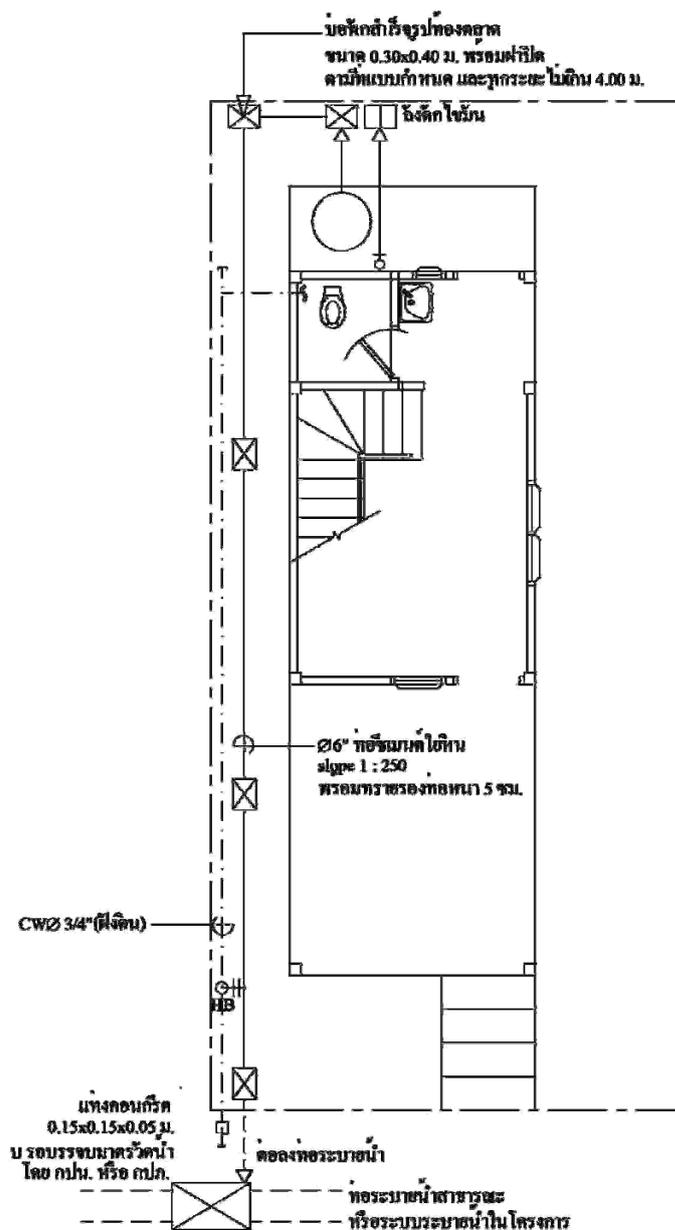
ภาพที่ 4.8 แบบแสดงรูปด้าน 1 หน้าอาคารเดิมของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต

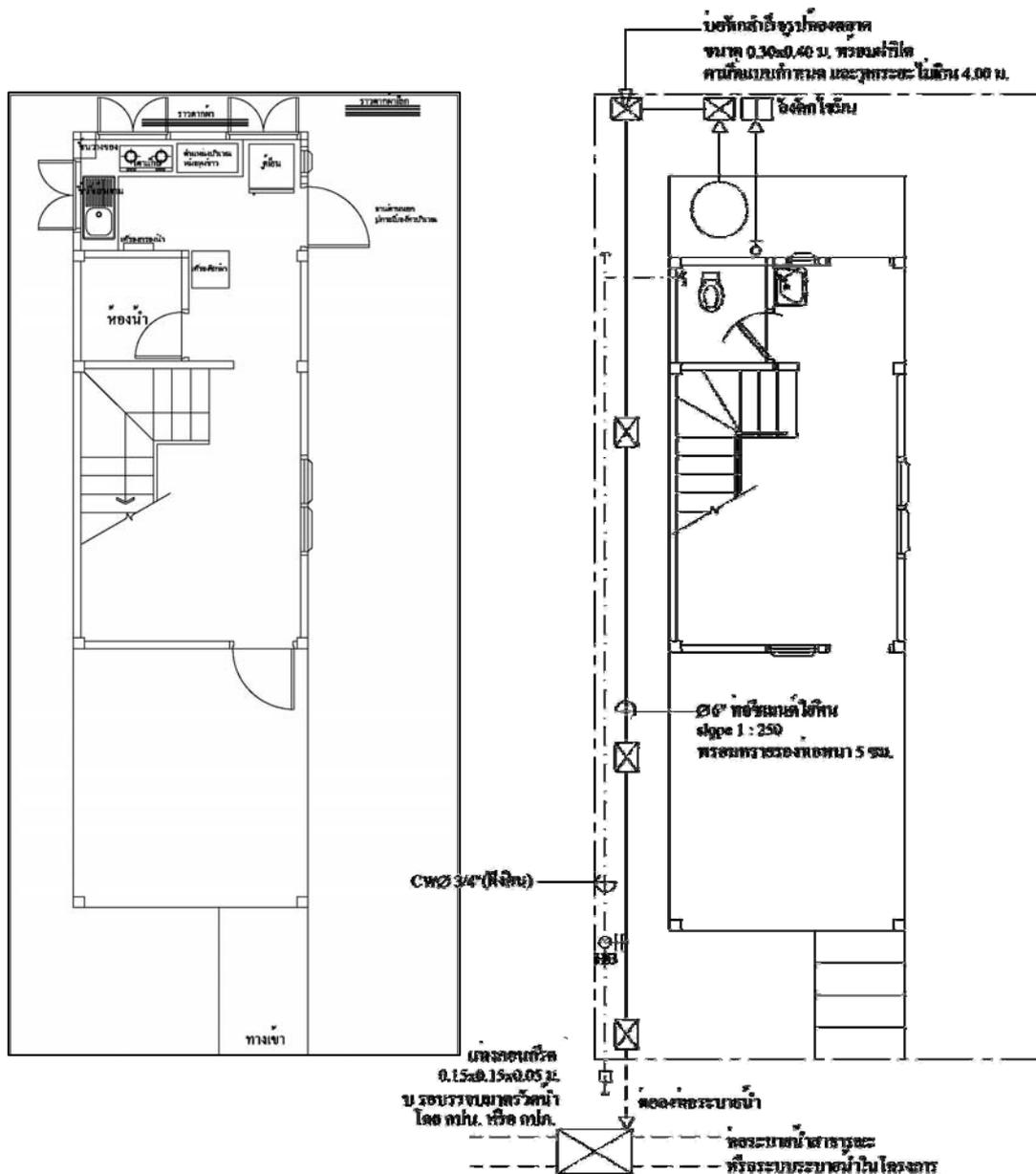
ภาพที่ 4.9 แบบแสดงรูปด้าน 2 อาคารเดิมของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลอง

ทั้งรูปด้านหน้าและด้านข้างบริเวณห้องแรกมีลักษณะเปิดโล่ง รั้วซีเมนต์กั้นแบบโปร่งรอบบ้าน วัสดุที่ใช้ผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีไข่มุกได้ บางส่วนเป็นผนังฝ้าซีเมนต์บุผนัง หน้าต่างเป็นหน้าต่างบานเกล็ด กระเบื้องหลังคาที่ใช้เป็นลอนลูกฟูกสีแดง

4.2.2 การวางระบบประปาและสุขาภิบาล

ภาพที่ 4.10 ภาพแสดงแผนภูมิการต่อเติมและไม่ต่อเติมครัวของกลุ่มประชากร

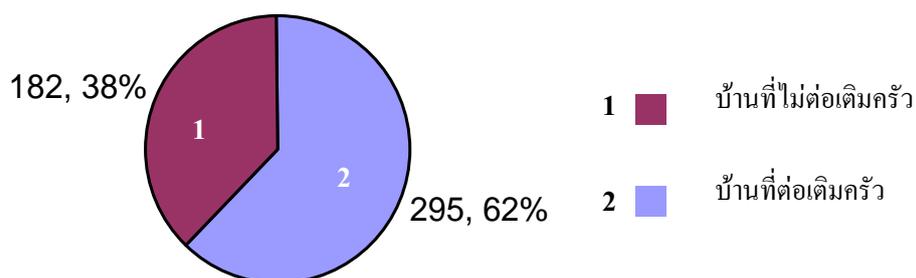

ภาพที่ 4.11 ภาพแสดงการเปรียบเทียบลักษณะการวางท่อระบายน้ำที่มีผลต่อการจัดวางพื้นที่ใช้สอยภายในครัว

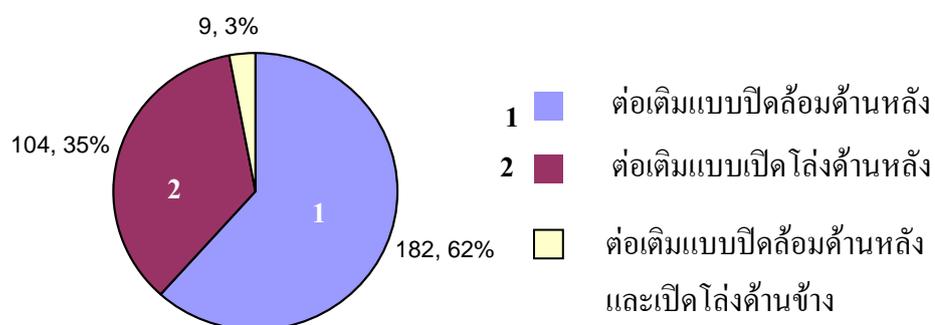
จากลักษณะของการวางระบบท่อระบายน้ำภายในบ้านพักอาศัยของโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม พบว่าแนวการวางท่อจะอยู่บริเวณด้านข้างของบ้านที่มีระยะประมาณ 1 เมตร (เป็นด้านแคบ) ซึ่งอาจจะมีผลต่อการใช้พื้นที่หรือลักษณะการต่อเติมครัวในเรื่องของการวางตำแหน่งอุปกรณ์ต่างที่ต้องการท่อเพื่อการระบายน้ำเสียจากการประกอบอาหารหรือการซักผ้าเป็นต้น

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการต่อเติมของประชากรโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

ประเด็น	ต่อเติม			ไม่ต่อเติม	หมายเหตุ
	ต่อเติมแบบ ปิดล้อม ด้านหลัง	ต่อเติมแบบ เปิดโล่งด้านหลัง	ปิดล้อม ด้านหลังและ เปิดโล่ง ด้านข้าง		
รวม	182	104	9	182	จากการสอบถาม เจ้าหน้าที่พบว่าใน จำนวนของกลุ่มที่ไม่ มีการต่อเติม คือไม่มีผู้อยู่อาศัย จำนวน 83 หลัง
รวมต่อเติม	295 (61.84 %)				
คิดเป็นร้อยละ	61.49%	35.13 %	3.04%	38.15 %	

ภาพที่ 4.12 ภาพแสดงแผนภูมิการต่อเติมและไม่ต่อเติมครัวของกลุ่มประชากร

ภาพที่ 4.13 ภาพแสดงแผนภูมิร้อยละของการต่อเติมในรูปแบบต่าง ๆ

จากจำนวนหน่วยของที่พักอาศัยคือ 477 หลัง มีการต่อเติม 295 หลังคิดเป็นร้อยละ 61.84% และไม่ต่อเติม 182 หลังคิดเป็นร้อยละ 38.15% ในส่วนของบ้านที่มีการต่อเติมสามารถแบ่งลักษณะการต่อเติมออกเป็น 3 ลักษณะคือ แบบปิดล้อมจำนวน 182 หลัง (คิดเป็นร้อยละ 61.49%) แบบเปิดโล่งจำนวน 104 หลัง (คิดเป็นร้อยละ 35.13%) และแบบทั้งปิดล้อมและเปิดโล่ง จำนวน 9 หลัง (คิดเป็นร้อยละ 3.04%)

ก. แบบต่อเติม จำนวน 295 หลัง ลักษณะการต่อเติมมี 3 ลักษณะดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นซึ่งลักษณะการต่อเติมมีทั้งแบบถาวร กึ่งถาวร และแบบไม่ถาวร

โดยลักษณะการต่อเติมจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง
2. ต่อเติมแบบเปิดโล่งด้านหลัง
3. ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

1. การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังเป็นลักษณะการต่อเติมบริเวณด้านหลังของบ้านส่วนใหญ่จากการสำรวจโดยการสังเกตจะพบว่าเป็นแบบถาวรลักษณะการต่อเติมคือก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี มีประตูเปิดออกด้านข้าง วัสดุผนังหลังคาจะมีทั้ง สังกะสีและกระเบื้อง ลักษณะการเปิดช่องแสงและช่องระบายอากาศคือมีหน้าต่างบานเกล็ด, ใช้ผนัง Glass box, อิฐบล็อกแบบเจาะช่องระบายอากาศ รวมถึงการใช้แผงตะแกรงเหล็กโดยรอบด้วยเช่นกัน

2. การต่อเติมแบบเปิดโล่งด้านหลังจะเป็นแบบไม่ถาวรและกึ่งถาวร วัสดุที่ใช้ในการต่อเติมจะเป็นสังกะสี, กระเบื้อง, ตาข่ายเขียว, มุงด้วยผ้าใบโพลีเอทิลีน รวมถึงแผงหุ้มฝ้าเป็นต้น ส่วนสาเหตุจากการสอบถามเบื้องต้นคือไม่มีทุนในการต่อเติมมากนัก และ รอโอน โดยให้หมดระยะเวลา 5 ปี

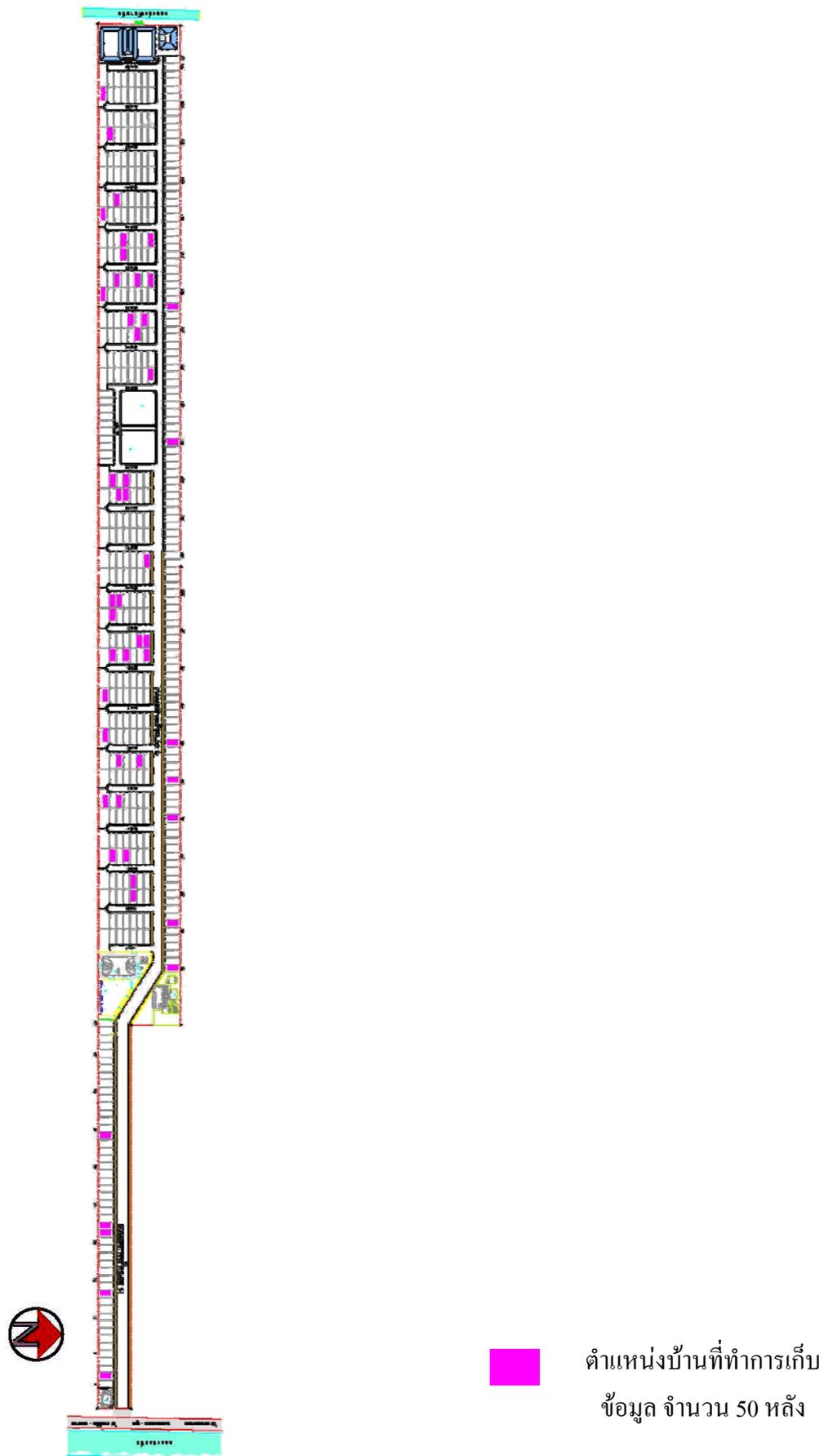
3. การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้างคือลักษณะของการต่อเติมด้านหลังบ้านเป็นแบบปิดล้อมอย่างถาวรคือก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีและเพิ่มการต่อเติมแบบเปิดโล่งด้านข้างเพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอยซึ่งลักษณะการต่อเติมเป็นแบบกึ่งถาวรโดยวัสดุผนังที่ใช้จะมีทั้งสังกะสี แผ่นกระเบื้อง ผ้าใบ โพลีเอทิลีน และตาข่ายเขียวรวมถึงแผงหุ้มฝ้าด้วย

ข. แบบไม่ต่อเติม จำนวน 182 หลัง ซึ่งในจำนวนนี้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ดูแลชุมชนพบว่าไม่มีผู้อยู่อาศัยจำนวน 83 หลัง และสาเหตุที่ไม่ต่อเติมของบ้านที่มีผู้อยู่อาศัยคือ เป็นผู้มาเช่าอยู่, ไม่มีทุนทรัพย์และรอโอน โดยให้หมดระยะเวลา 5 ปี ก่อน ดังนั้นลักษณะการใช้งานก็จะใช้พื้นที่เดิมและบริเวณด้านหลังบางส่วนเพื่อเป็นพื้นที่เก็บล้างหรือซักล้างเป็นต้น

ตารางที่ 4.2 แสดงภาพลักษณะบ้านที่มีการต่อเติมและไม่ต่อเติมครัวในโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิต 3

แบบต่อเติม	ภาพบรรยากาศลักษณะการต่อเติม
- แบบปิดล้อม ด้านหลัง	
- แบบปิดล้อม ด้านหลังและเปิด โล่งด้านข้าง	
- แบบเปิดโล่ง ด้านหลัง	
แบบไม่ต่อเติม	ภาพบรรยากาศลักษณะการไม่ต่อเติม
	

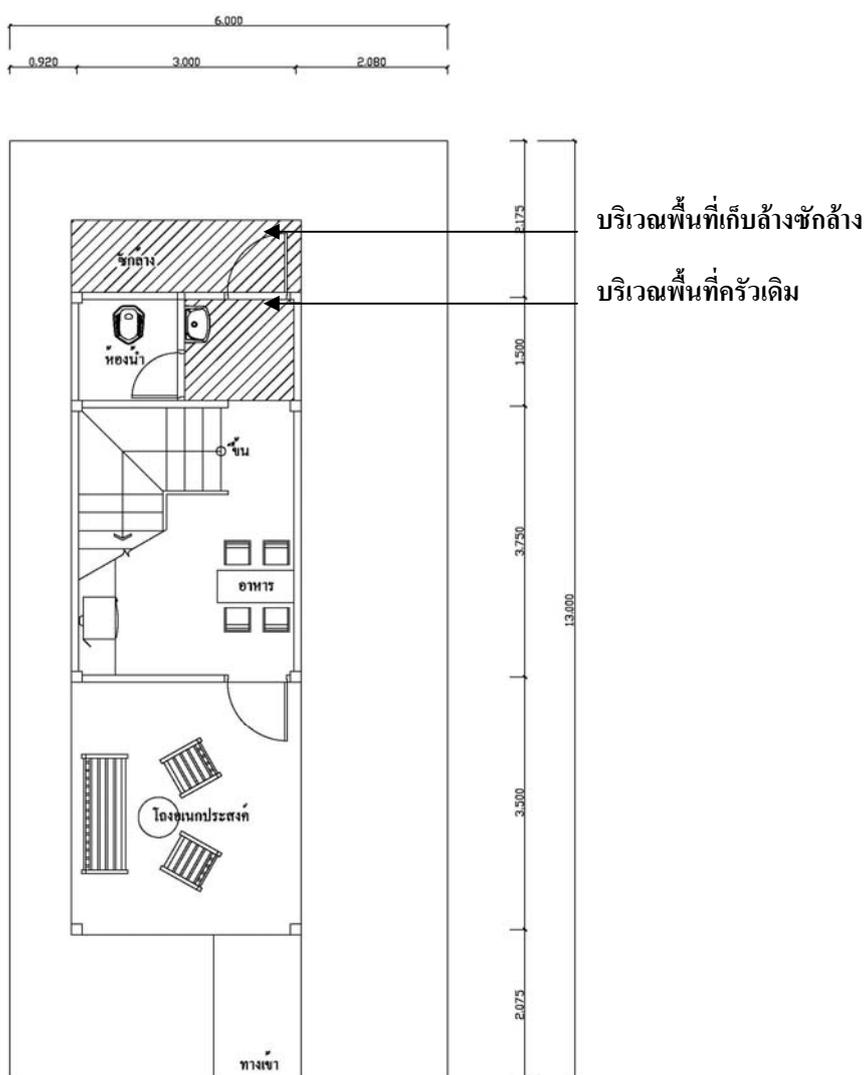
4.3 รายละเอียดและผลการวิเคราะห์การต่อเติมพื้นที่ครัวของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา
จำนวน 50 หลัง

ภาพที่ 4.14 แสดงตำแหน่งบ้านที่ทำการช้มเก็บข้อมูล

จากลักษณะการวางผังโครงการส่วนใหญ่บ้านหันไปในแนวทิศตะวันออก – ตะวันตก และผลการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 หลังพบว่าจำนวนบ้านที่วางในแนวทิศเหนือ-ใต้ มีจำนวน 12 หลัง และวางในแนวทิศตะวันออก – ตะวันตก จำนวน 38 หลัง ที่เก็บส่วนใหญ่บ้านจะหันไปทางแนวออก – ตก

4.3.1 การใช้พื้นที่ครัวเดิม

ภาพที่ 4.15 แสดงผังภายในบ้านบริเวณชั้นหนึ่งรวมถึงพื้นที่ประกอบอาหาร

พื้นที่ใช้งานของบริเวณครัวซึ่งเป็นบริเวณหน้าห้องน้ำ โดยมีพื้นที่ใช้งานคือ 2.1 ตารางเมตร ส่วนพื้นที่เก็บล้างซักล้างบริเวณหลังบ้านหรือด้านนอกนั้นมีพื้นที่โดยประมาณคือ 3.2 ตารางเมตร ซึ่งรวมพื้นที่ใช้งานประมาณ 5.3 ตารางเมตร และจากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานั้น ส่วนใหญ่มีตำแหน่งหันหน้าไปทางแนวตะวันออกและตะวันตก มากที่สุด

4.4 ผลการวิจัย

ในส่วนของข้อมูลของงานวิจัยนี้เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำผลที่ได้มาเป็นแบบสรุปของงานวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อไป

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

ผู้พักอาศัยภายในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อยโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิตคลองสามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 49 หลังคาเรือน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25- 59 ปี (ร้อยละ 79.6) มากกว่าช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปีและ 60 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 20.4) สถานภาพส่วนใหญ่สมรส (ร้อยละ 75.5) มากกว่าโสดและหม้ายหย่าร้าง (ร้อยละ 24.5) จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ภายในบ้านส่วนใหญ่จำนวนตั้งแต่ 3-5 คน (ร้อยละ 75.5) จำนวน 1-2 คน (ร้อยละ 12.2) และ จำนวน 6-8 คน (ร้อยละ 12.2) จำนวนเด็กภายในบ้านพักอาศัยต่อหนึ่งหลัง ส่วนใหญ่มีเด็ก 1 คน (ร้อยละ 62.5) 2 คน (ร้อยละ 25) 3 คน (ร้อยละ 6.3) และ 4 คน (ร้อยละ 6.3) การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 48.6) การศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 22.9) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 12.2) การศึกษาระดับอนุปริญญา (ร้อยละ 8.6) และระดับปริญญาโท (ร้อยละ 2.9)

สำหรับข้อมูลด้านอาชีพส่วนใหญ่เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน (ร้อยละ 28.6) อาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 20.4) ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 16.3) อาชีพอื่นๆ คือ อาชีพนักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 14.3) ค้าขาย (ร้อยละ 8.2) อาชีพหน่วยงานเอกชน (ร้อยละ 6.1) รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 4.1) และรับราชการ (ร้อยละ 2) รายได้ต่อเดือนของผู้พักอาศัยมากกว่าครึ่งอยู่ในระดับ 10,000 – 20,000 บาท (ร้อยละ 54.3) ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 21.7) 20,001-30,000 บาท (ร้อยละ 17.4) มากกว่า 40,001 บาท (ร้อยละ 4.3) 30,001-40,000 บาท (ร้อยละ 2.2)

ภูมิลำเนาเดิมของผู้พักอาศัยก่อนที่จะมาอยู่อาศัยภายในโครงการบ้านเอื้ออาทร ส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ (ร้อยละ 39.6) และต่างจังหวัด (ร้อยละ 37.5) ประเภทของที่อยู่อาศัยเดิมมากกว่าครึ่งเป็นบ้านเดี่ยว (ร้อยละ 55.1) ห้องเช่าและอพาร์ทเมนท์ (ร้อยละ 28.6) ที่พักอาศัยอื่นๆ เช่น สลัม บ้านพักของข้าราชการ (ร้อยละ 6.1) ตึกแถว- อาคารพาณิชย์ (ร้อยละ 4.1) ทาวน์เฮาส์ (ร้อยละ 4.1) และอาคารชุดพักอาศัย (ร้อยละ 2) สถานภาพของที่อยู่เดิม มากกว่าครึ่งเช่า (ร้อยละ 55.1) เป็นเจ้าของ (ร้อยละ 30.6) และอื่นๆ เช่น อาศัยอยู่กับญาติ เป็นบ้านพักสวัสดิการการทำงาน (ร้อยละ 14.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) อายุ, สถานภาพ, จำนวนสมาชิกภายในบ้าน, จำนวนเด็ก

อายุ	ร้อยละ (%)	สถานภาพสมรส	ร้อยละ (%)
25-35 ปี	32.7	สมรส	75.5
46- 59 ปี	30.6	โสด	14.3
36-45 ปี	16.3	หม้าย – หย่าร้าง	10.2
60 ปีขึ้นไป	12.2		
ต่ำกว่า 25 ปี	8.2		
จำนวนสมาชิกภายในบ้าน	ร้อยละ (%)	จำนวนเด็ก	ร้อยละ (%)
3 คน	26.5	1	62.5
4 คน	24.5	2	25
5 คน	24.5	3	6.3
2 คน	10.5	4	6.3
6 คน	6.1		
7 คน	4.1		
1 คน	2		
8 คน	2		

ข้อสังเกตจากผลการศึกษาในส่วนนี้ คือ อายุของผู้ที่พักอาศัยเป็นช่วงอายุ วัยกลางคนเป็นกลุ่มคน ที่เป็นครอบครัวขยาย อยู่กันเป็นครอบครัวสถานภาพของผู้พักอาศัยส่วนใหญ่อยู่ในสถานสมรส สมาชิกในครอบครัวจะมีตั้งแต่ 2-5 คนขึ้นไป ซึ่งสมาชิกในครอบครัวนี้จะมีบุตรเป็นสมาชิกอาศัยอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นทำให้ทราบได้ว่าผู้พักอาศัยนั้นอยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวซึ่งต้องมีการใช้พื้นที่มากกว่าการอาศัยอยู่แบบส่วนตัว

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ด้านการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ภูมิลำเนาเดิม, ประเภทของที่พักอาศัย

ด้านการศึกษา	ร้อยละ (%)	อาชีพ	ร้อยละ (%)
มัธยมศึกษา	48.6	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	28.6
ประถมศึกษา	22.9	รับจ้างทั่วไป	20.4
ปริญญาตรี	17.1	ธุรกิจส่วนตัว	16.3
อนุปริญญาโท	8.6	อื่นๆ	14.3
ปริญญาโท	2.9	ค้าขาย	8.2
		เอกชน	6.1
		รัฐวิสาหกิจ	4.1
		รับราชการ	2
รายได้	ร้อยละ (%)	ภูมิลำเนาเดิม	ร้อยละ (%)
10,000-20,000 บาท	54.3	กรุงเทพฯ	39.6
ต่ำกว่า 10,000 บาท	21.7	ต่างจังหวัด	37.5
20,001-30,000 บาท	17.4	เขตปริมณฑล	22.9
มากกว่า 40,001 บาท	4.3		
30,001-40,000 บาท	2.2		

ข้อสังเกตจากผลการศึกษาในส่วนนี้ คือ อาชีพส่วนใหญ่ของผู้พักอาศัยภายในบ้านเอื้ออาทร เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน ซึ่งในการเก็บข้อมูลจากการสอบถามและสัมภาษณ์นั้นผู้ที่ให้สัมภาษณ์เป็น พ่อบ้าน/แม่บ้านเป็นเพียงผู้พักอาศัยซึ่งเป็นบิดา มารดาของเจ้าของบ้าน ซึ่งในช่วงเวลาที่สัมภาษณ์ เป็นวันจันทร์ที่ 8 มกราคม 2550 และวันจันทร์ที่ 15 มกราคม 2550 ช่วงวันเวลาที่เจ้าของบ้านหรือ บุตรของผู้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์นั้นทำงานทำให้คำตอบของอาชีพผู้พักอาศัยส่วนใหญ่คือ พ่อบ้านและแม่บ้าน

ฉะนั้นในความเป็นจริงแล้วอาชีพของเจ้าของบ้านส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัททั้งเอกชน และรัฐวิสาหกิจซึ่งทำงานในโรงงานพื้นที่ใกล้บ้านและไกลออกไป

ในส่วนอาชีพรับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ (นักเรียน นักศึกษา) ค้าขาย เอกชน รัฐวิสาหกิจ รับราชการ นั้นเป็นอาชีพของผู้พักอาศัยจริงๆ

ระดับรายได้ของผู้พักอาศัยโครงการบ้านเอื้ออาทรนั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 10,000-20,000 บาท ซึ่งในความเป็นจริงแล้วระดับรายได้นั้นต้องสอดคล้องกับอาชีพ ซึ่งอาชีพของผู้พักอาศัยส่วน

ใหญ่ คือพ่อบ้าน/แม่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่บ้าน ไม่มีรายได้ ฉะนั้นรายได้ที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นเป็นรายได้ของครอบครัวหรือเจ้าของบ้าน

ผู้พักอาศัยมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล เพราะเนื่องในอดีตอยู่ในวัยทำงานอยู่อาศัยตัวคนเดียว แต่เนื่องจากในปัจจุบันมีการอยู่อาศัยมีคู่ มีการแต่งงานเป็นครอบครัวจึงจำเป็นต้องขยายพื้นที่เพื่อรองรับจำนวนผู้อาศัยภายในครอบครัวและสมาชิกใหม่ภายในครอบครัวที่จะขยายต่อไป เมื่อได้รับสิทธิ์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรครอบครัวมีสมาชิกใหม่เนื่องจากเจ้าของบ้านนั้นต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ จึงจำเป็นต้องให้บิดามารดาของตนมาเลี้ยงบุตร ซึ่งคำตอบจากการสอบถามและสัมภาษณ์ของผู้อยู่อาศัยอีกจำนวนหนึ่งมีภูมิลำเนาเดิมมาจากต่างจังหวัดซึ่งกลุ่มนี้อาจเป็นพ่อแม่ของผู้พักอาศัยที่ย้ายมาเพื่อมาเฝ้าบ้าน เลี้ยงลูกหลานนั่นเอง

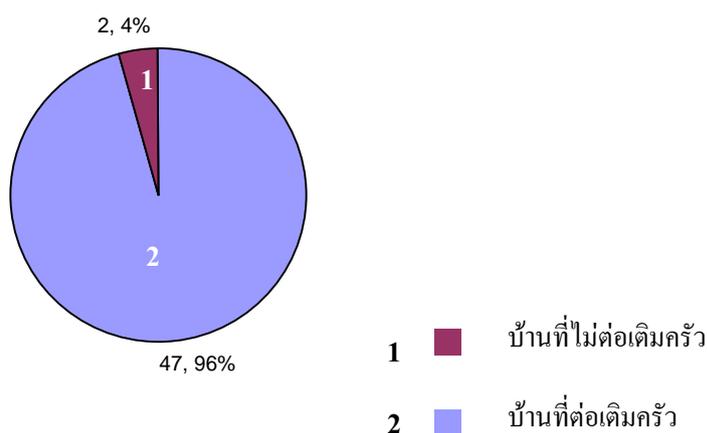
สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิมมีสาเหตุต่างๆ ดังนี้ เป็นบ้านเช่า ร้อยละ 38.8 และอื่น ๆ (ร้อยละ 28.6) แยกเป็นประเด็นอื่น ๆ ได้ดังนี้คือ เกิดจากความแออัด , ที่อยู่เดิมถูกไฟไหม้, อาศัยอยู่เรือนแพริมแม่น้ำเจ้าพระยา, ขายกิจการ, อาศัยบ้านซึ่งเป็นสวัสดิการของรัฐ, ที่อยู่เดิมเป็นสลัม และขอสิทธิ์ในบ้านเอื้ออาทรได้ แยกครัวเรือนใหม่ (ร้อยละ 20.4) ที่อยู่เดิมอยู่ต่างจังหวัด (ร้อยละ 12.2) สภาพแวดล้อมไม่ดี (ร้อยละ 6.1) สิ้นสุดระยะเวลาเช่า (ร้อยละ 4) และไกลที่ทำงาน (ร้อยละ 2) (ดูตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิม

สาเหตุที่ย้ายจากที่อยู่เดิม	ร้อยละ (%)
เป็นบ้านเช่า	38.8
อื่น ๆ	28.6
แยกครัวเรือนใหม่	20.4
ที่อยู่เดิมอยู่ต่างจังหวัด	12.2
สภาพแวดล้อมไม่ดี	6.1
สิ้นสุดระยะเวลาเช่า	4
ไกลที่ทำงาน	2

4.4.2 ผลการศึกษาการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยบริเวณครัว

จากการสำรวจและสังเกตพื้นที่ครัวของกลุ่มตัวอย่างพบว่าเกือบทั้งหมด(ร้อยละ 96)มีการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยครัว ในส่วนที่ไม่ต่อเติม(ร้อยละ4) เนื่องจากว่าเป็นบ้านที่เข้ามาเช่าซึ่งไม่สามารถต่อเติมได้อีกหลังนั้นพบว่ากำลังคิดจะต่อเติม ลักษณะของการต่อเติมพื้นที่ครัวส่วนใหญ่เป็นแบบปิดล้อมด้านหลัง (ร้อยละ63.8) ต่อเติมแบบเปิดโล่งด้านหลัง (ร้อยละ19) และการต่อเติมทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง (ร้อยละ17) ส่วนบริเวณที่มีการต่อเติมมากที่สุดคือ บริเวณด้านหลัง (ร้อยละ 61.2)รองลงมาคือต่อเติมทั้งด้านหลังและด้านข้าง (ร้อยละ34.7)และอื่น ๆ (ร้อยละ 4.1)คือบ้านที่ไม่ได้ต่อเติมและเช่าอยู่ ลักษณะการใช้ส่วนใหญ่จะใช้ทั้งสองพื้นที่(ร้อยละ51)รองลงมาคือใช้พื้นที่ต่อเติม(ร้อยละ 42.9)และใช้พื้นที่เดิม(ร้อยละ6.1)คือบ้านที่ใช้พื้นที่เดิมนั้นเนื่องจากว่าไม่มีการต่อเติม และรูปแบบการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในครัวจัดแบบเคาน์เตอร์ถาวรมากที่สุด(ร้อยละ 55.1) และจัดด้วยเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว(ร้อยละ 48.9) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้พื้นที่เดิมอยู่นั้นเนื่องจากยังไม่ต่อเติมพื้นที่ครัว(ดังตารางที่4.6)

ภาพที่ 4.16 ภาพแสดงแผนภูมิการต่อเติมและไม่ต่อเติมครัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) สาเหตุที่ต่อเติมครัว

สาเหตุที่ต่อเติม	ร้อยละ (%)
แคบพื้นที่ไม่เพียงพอ	73.5
อื่นๆ	14.3
ฝนสาด	10.2
อยู่กันหลายคน	2

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ครัวพบว่าสาเหตุที่มีการต่อเติมพื้นที่ครัวคือพื้นที่เดิมนั้นคับแคบไม่เพียงพอต่อการใช้งานหรือการจัดวางอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่ตอบนอกเหนือจากประเด็นที่ให้เลือกคือไม่มีที่จะเลี้ยงหมา , ไม่มีทุนต่อแบบถาวร, และเวลาทำกับข้าวและทำตามแบบข้อกำหนดที่กำหนดคือให้ต่อได้เฉพาะบริเวณด้านหลังเป็นต้น บางส่วนที่คิดต่อเติมเพราะฝนสาด และอยู่กันหลายคน

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) สาเหตุที่มีการต่อเติมแบบนี้

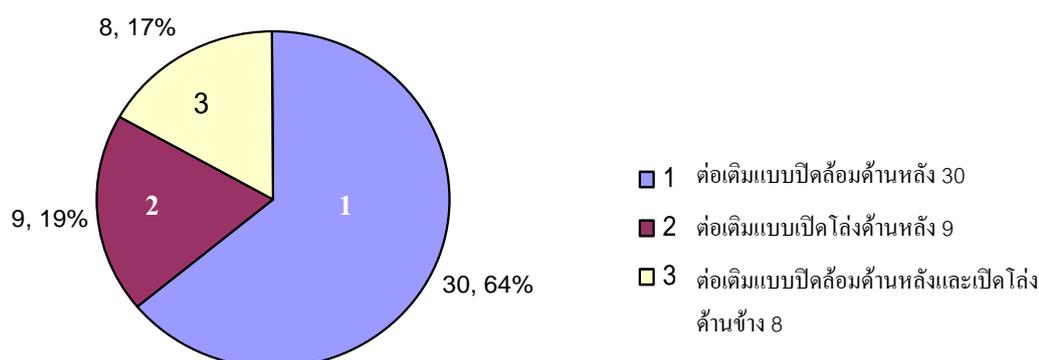
สาเหตุที่ต่อเติมแบบนี้	ร้อยละ (%)
เป็นสัดส่วนและสะดวกต่อการใช้งาน	75.5
อื่น ๆ	14.3
โปร่งอากาศถ่ายเทดี	4.1
เพื่อปรับเปลี่ยนภายหลัง	4.1
ได้พื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น	2

สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างต่อเติมพื้นที่ครัวเป็นแบบนี้เป็นส่วนใหญ่นั้นคือเป็นส่วนใหญ่เพราะต้องการความเป็นสัดส่วนสะดวกต่อการใช้งาน และได้ตอบนอกเหนือประเด็นที่ให้เลือกตอบคือ ลูกเขอะ, พอใจตามช่างที่ได้ออกแบบให้, เป็นห่วงหลังบ้านกันขโมย, ตามรูปแบบของบ้านที่กำหนด, สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก(เพื่อมีการปรับเปลี่ยนภายหลัง), มีที่เลี้ยงหมาและไม่มีทุน หรือที่จะต่อเติมไปมากกว่านี้จากการข้อสังเกต คือต้องการความเป็นสัดส่วน บางหลังที่ต่อเติมแบบปิดล้อมเนื่องจากว่าสามารถจัดอุปกรณ์ได้อย่างเป็นสัดส่วนมากกว่าแบบอื่น ๆ หรือที่ต่อเติมแบบเปิดโล่งเพื่อให้อากาศ

ได้ถ่ายเทไม่มีกลิ่นอับ บางส่วนที่ต่อเติมแบบนั้นเนื่องจากเพื่อปรับเปลี่ยนภายหลังซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบนี้ส่วนใหญ่เป็นครัวแบบเปิดโล่งคือไม่ถาวรหรือครัวที่ใช้เฟอร์นิเจอร์ลอยตัว ซึ่งรอที่จะต่อเติมแบบถาวรภายหลัง และรวมถึงที่ต่อเติมเพราะได้พื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้นด้วย

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ลักษณะของการต่อเติมครัว

ลักษณะของการต่อเติมครัว	ร้อยละ (%)
ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	63.8
ต่อเติมแบบเปิดโล่งด้านหลัง	19.1
ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง	17

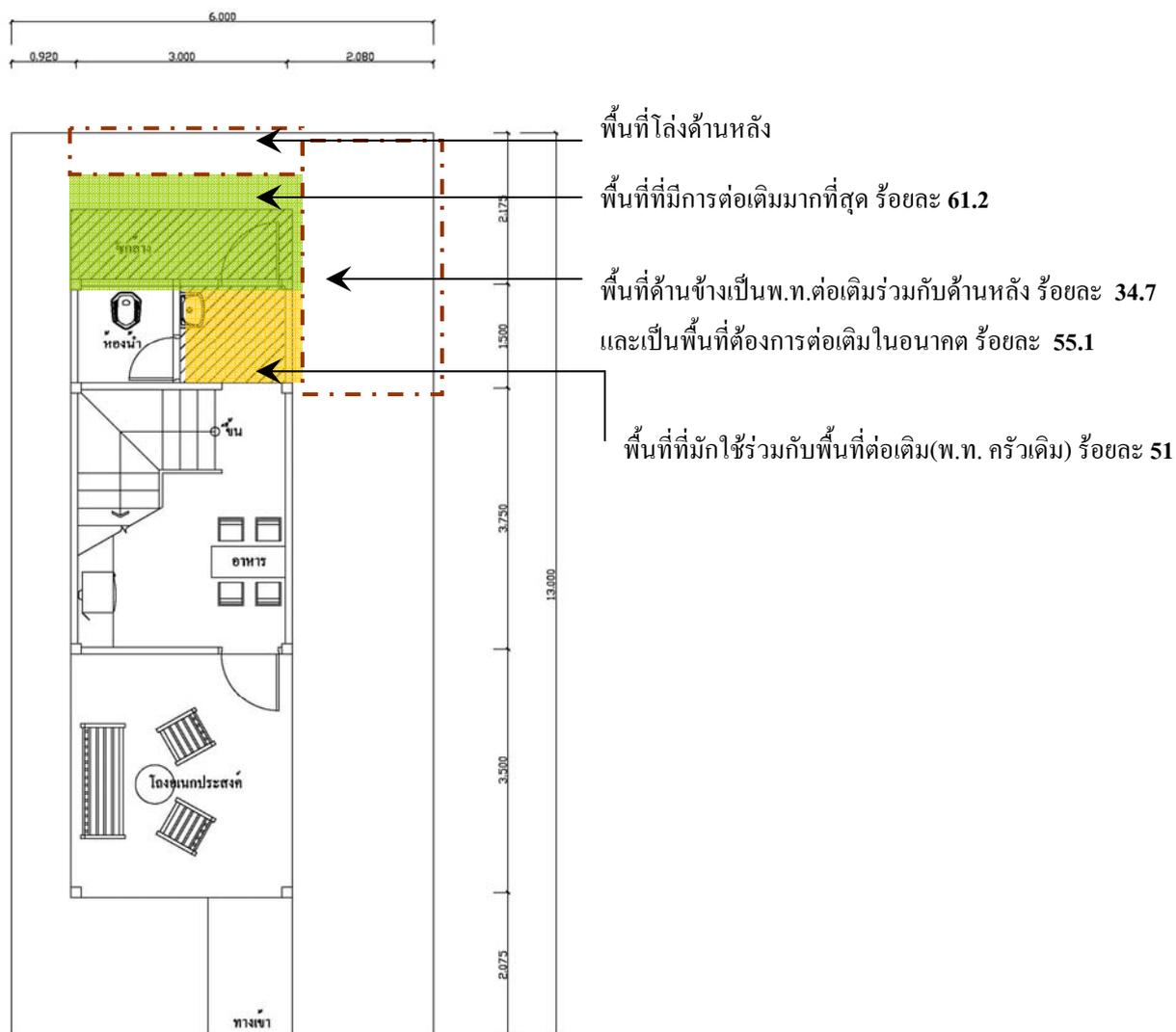

ภาพที่ 4.17 ภาพแสดงแผนภูมิการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ลักษณะของการต่อเติมครัวเพิ่มในอนาคต

ลักษณะการใช้พื้นที่	ร้อยละ (%)	ส่วนที่ต้องการต่อเติมเพิ่มในอนาคต	ร้อยละ (%)
ใช้ทั้งสองพื้นที่	51	ด้านข้าง	55.1
ใช้พื้นที่ต่อเติม	42.9	ไม่ต่อเติมแล้ว	22.5
ใช้พื้นที่เดิม	6.1	ด้านหน้า	10.2
		ด้านหลัง	8.2
		อื่น ๆ	4

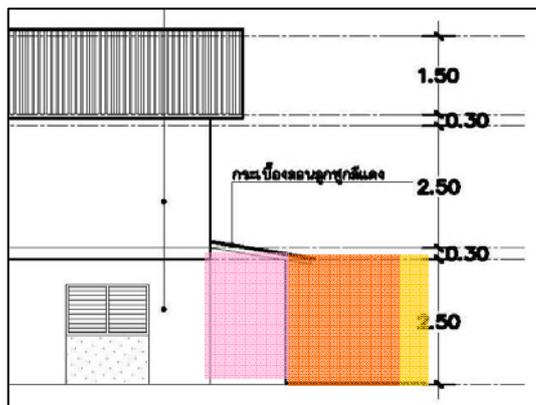
4.4.2.1 ผลแสดงตำแหน่งพื้นที่ประกอบอาหาร

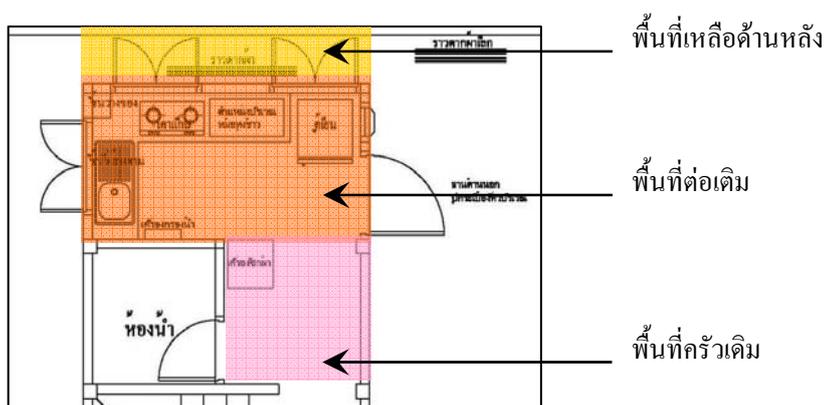
ภาพที่ 4.18 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาจะพบว่าส่วนใหญ่มีการต่อเติมด้านหลัง โดยมากนิยมต่อเติมแบบปิดล้อม ด้านหลัง รองลงมาคือต่อเติมแบบเปิดโล่ง ส่วนพื้นที่ด้านข้างเป็นพื้นที่ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการต่อเติมมากที่สุดในอนาคต (ร้อยละ 55.1) เนื่องจากว่าส่วนใหญ่ได้มีการต่อเติมด้านหลังเพื่อเป็นพื้นที่ที่ครัวไปแล้วตั้งนั้นอนาคตกลุ่มตัวอย่าง เลยคิดว่าจะต่อด้านข้างเพื่อเป็นพื้นที่อยู่อาศัยที่เป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น รองลงมาคือไม่คิดจะต่อเติมอีกแล้ว (ร้อยละ 22.5) เนื่องจากว่ามีการต่อเติมที่ได้พื้นที่ใช้สอยที่เพียงพอซึ่งรู้สึกพอใจพื้นที่ใช้งานแบบนั้นแล้ว ส่วนที่คิดจะต่อด้านหน้าเพื่อต้องการพื้นที่อยู่อาศัยเพิ่มและบางหลังที่ตอบ ด้านหลังนั้นพบว่ายังไม่มีการต่อเติมพื้นที่ครัวออกไปด้านหลังหรือที่ต่อเติมอยู่ปัจจุบันนั้นไม่ถาวรยังเป็นแบบเปิดโล่งอยู่ ดังนั้นจึงต้องการต่อเติมเพื่อให้ถาวรและเป็นสัดส่วนมากขึ้น

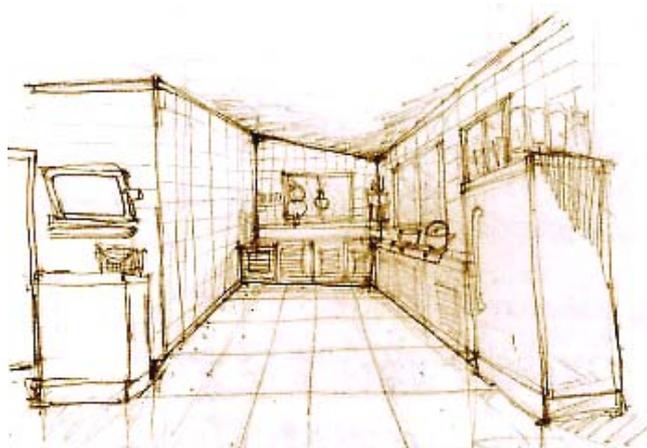
4.4.2.2 ตัวอย่างของกลุ่มการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยครัวแบบปิดล้อมด้านหลัง(ก่ออิฐฉาบปูน)
โครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลองสาม

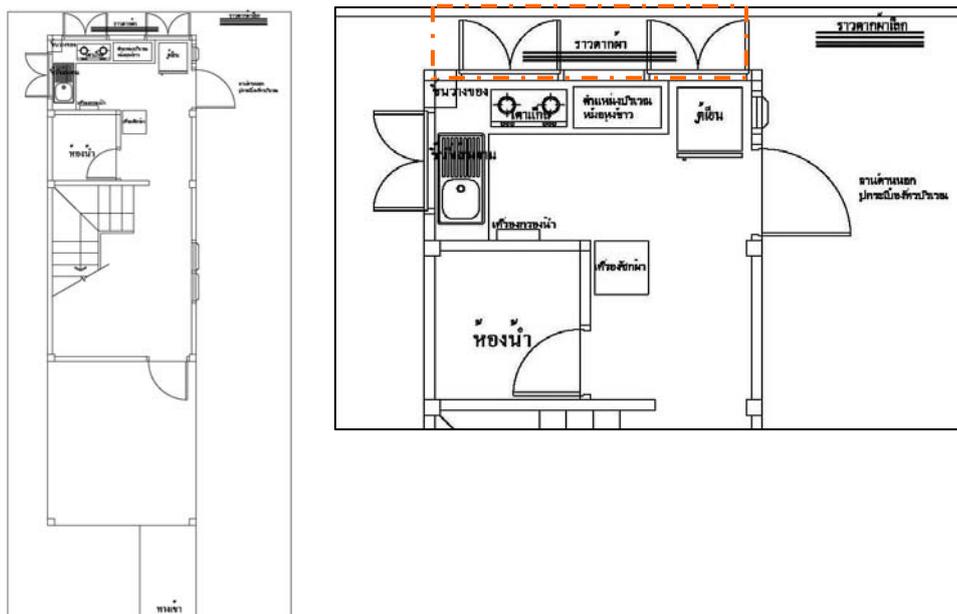
ภาพที่ 4.19 ภาพรูปด้านแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง

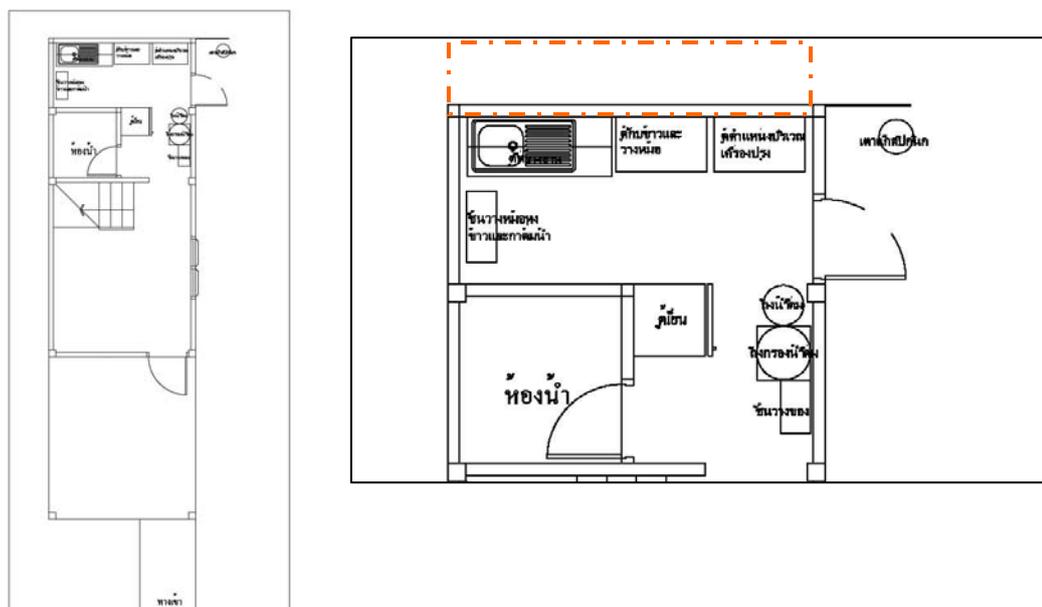
ภาพที่ 4.20 ภาพแปลนแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง

ภาพที่ 4.21 ภาพแสดงลักษณะการต่อเติมปิดล้อมด้านหลัง

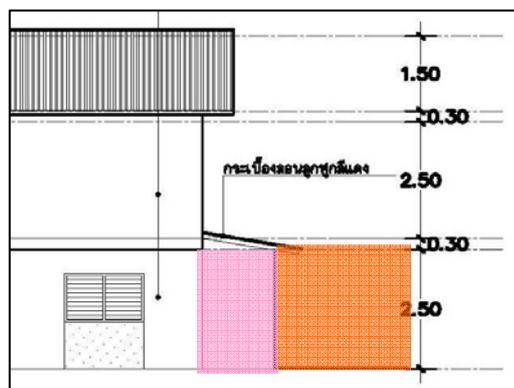
ภาพที่ 4.22 ภาพแสดงตัวอย่างครัวต่อเติมแบบปิดล้อมและจัดครัวเป็นรูปแบบเคาน์เตอร์

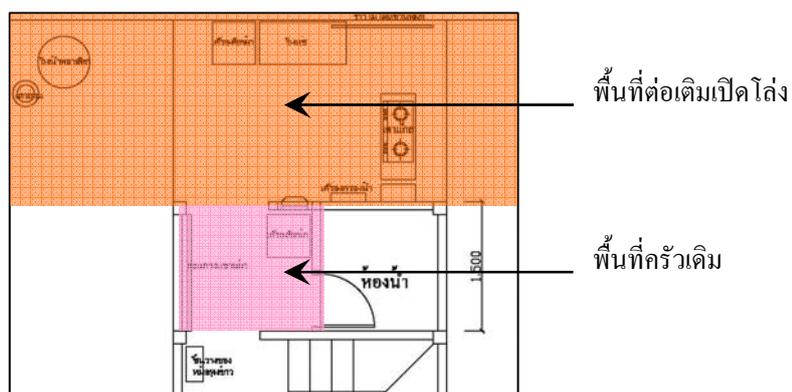
ภาพที่ 4.23 ภาพแสดงตัวอย่างครัวต่อเติมแบบปิดล้อมและจัดครัวด้วยเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว

ข้อสังเกตจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ต่อเติมครัวแบบปิดล้อมนั้นจะจัดครัวเป็นเคาน์เตอร์ทั้งรูปตัว L และตัว I ซึ่งการจัดลักษณะนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการใช้งานเก็บของและอุปกรณ์ได้เป็นสัดส่วนมากขึ้นส่วนใหญ่ได้เคาน์เตอร์จะทำเป็นลักษณะเปิดโล่ง หรือถ้าหากไม่ได้สร้างเป็นเคาน์เตอร์ถาวรก็จะเป็นเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวที่สามารถอำนวยความสะดวกได้ดีเช่นตู้กับข้าวพร้อมอ่างล้างจาน หรือเคาน์เตอร์ลอยตัวพร้อมตู้กับข้าวและใช้เฟอร์นิเจอร์สำเร็จรูปร่วมด้วยเช่นกัน

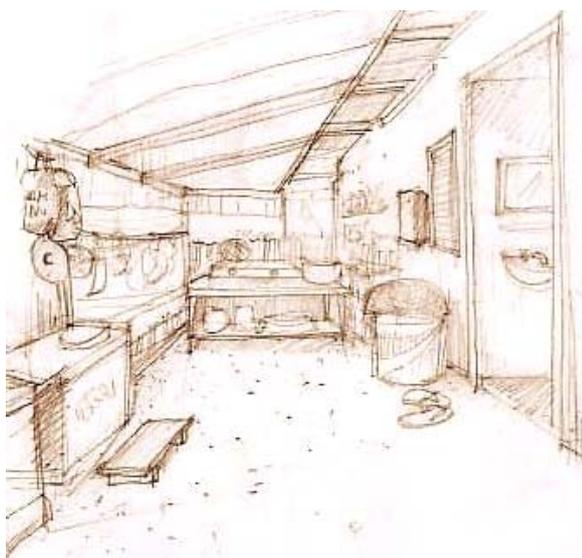
4.4.2.3 ตัวอย่างของกลุ่มการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยครัวแบบเปิดโล่งโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลอง3

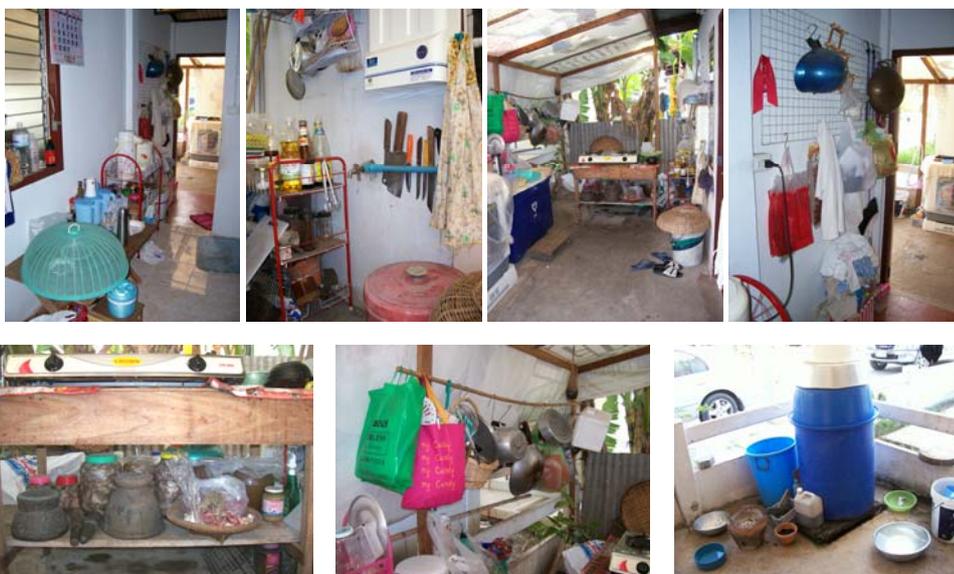
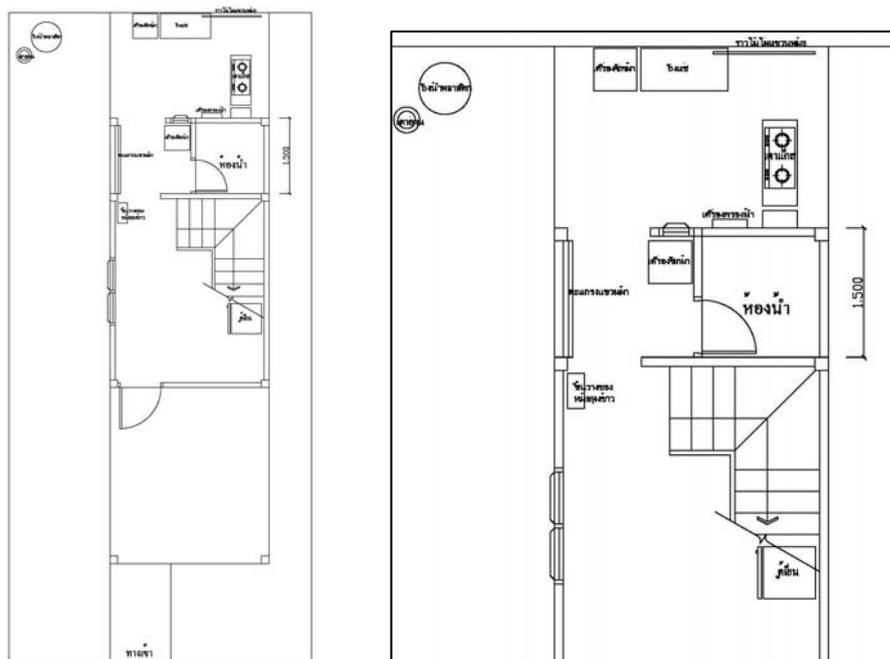
ภาพที่ 4.24 ภาพรูปด้านแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบเปิดโล่ง

ภาพที่ 4.25 ภาพแปลนแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบเปิดโล่งรูปด้าน

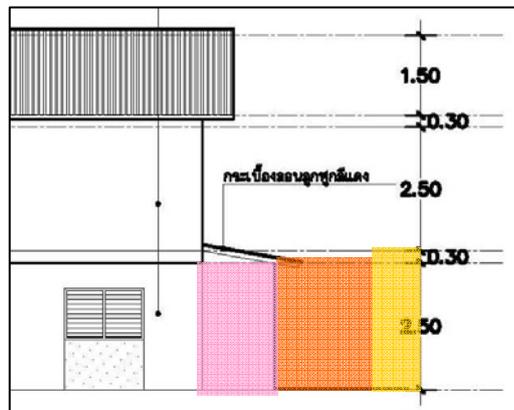
ภาพที่ 4.26 ภาพแสดงลักษณะการต่อเติมเปิดโล่ง

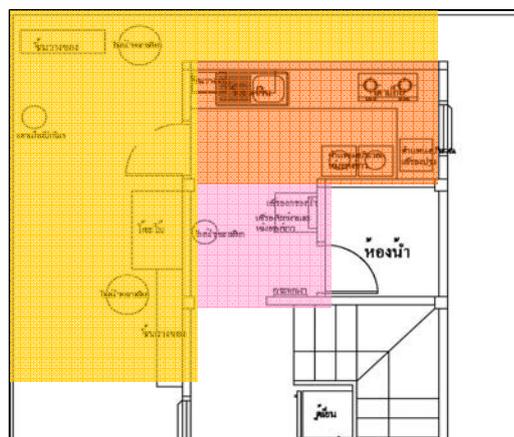
ภาพที่ 4.27 ภาพแสดงตัวอย่างครัวต่อเติมแบบเปิดโล่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ต่อเติมครัวแบบเปิดโล่งพบว่าลักษณะการใช้วัสดุเป็นแบบกิ่งถาวรหรือไม่ถาวรเช่น โครงหลังคาเป็น โครงไม้มุงด้วยสังกะสี , ผ้าใบป้ายโฆษณา, แฉงตาข่ายเขียว.แผ่นกระเบื้อง , รวมถึงแผงฝ้าคาพื้นปูนขัดมันเป็นต้น ลักษณะของการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวบางบ้านพอใจที่ต้องการให้เปิดโล่งเนื่องจากช่วยระบายอากาศได้ดี ไม่มีกลิ่นอับ แต่กลุ่มตัวอย่างบางคนที่จัดครัวแบบเปิดโล่งเนื่องจากไม่มีทุนที่จะต่อเติมแบบถาวรหรือปิดล้อมรวมถึงรอระยะเวลา โอนคือ 5 ปีก่อนแล้วจึงจะคิดต่อเติมภายหลัง

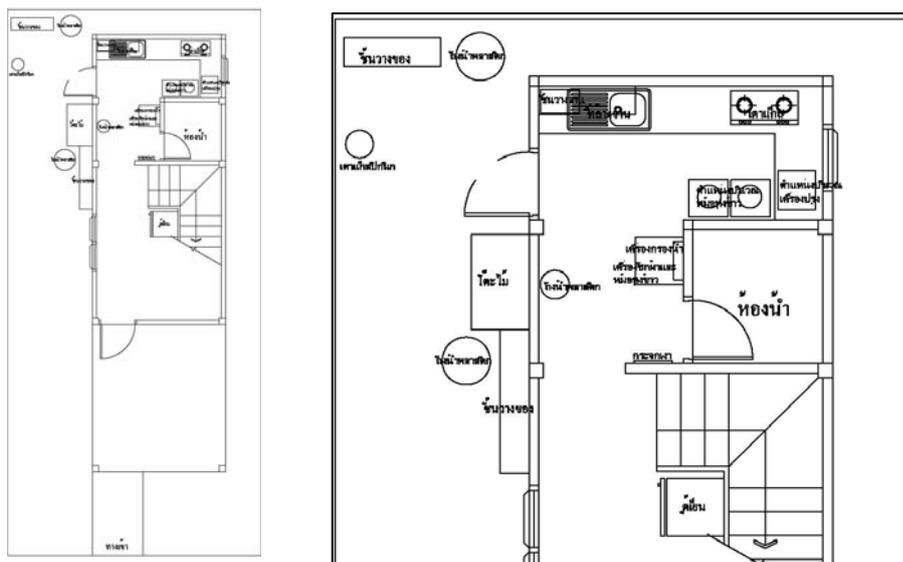
4.4.2.4 ตัวอย่างของกลุ่มการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยครัวแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้างโครงการบ้านเอื้ออาทรรังสิตคลอง3

ภาพที่ 4.28 ภาพรูปด้านแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

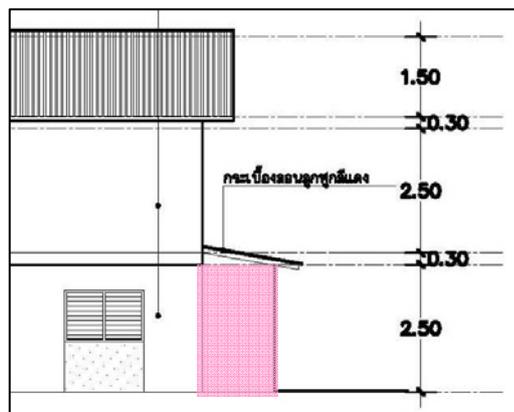
ภาพที่ 4.29 ภาพแปลนแสดงตำแหน่งของการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

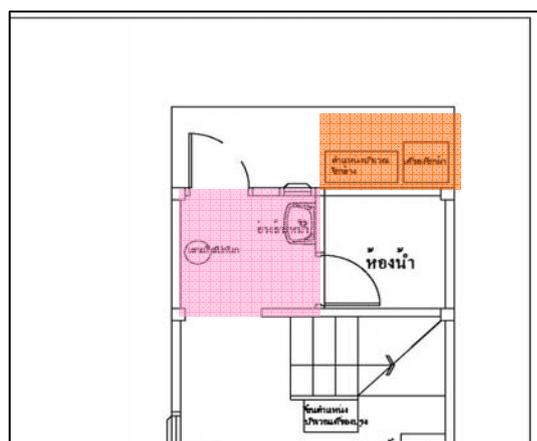
ภาพที่ 4.30 ภาพแสดงตัวอย่างครัวต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมและเปิด

ลักษณะของการปิดล้อมและเปิดโล่งคือมีการต่อเติมมากกว่า 1 ส่วน โดยการต่อเติมแบบปิดล้อมจะเป็นบริเวณด้านหลังซึ่งเป็นลักษณะการต่อเติมแบบถาวรคือก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี ส่วนเปิดโล่งจะเป็นบริเวณด้านข้างคือกึ่งถาวรสร้างเป็นโครงไม้มุงสังกะสี , แผ่นกระเบื้อง, ฝ้าไปป้ายโฆษณา, แผงตาข่ายเขียว เป็นต้น จากการสัมภาษณ์เพื่อต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มและไม่อยากให้ในบ้านมีกลิ่นจนเวลาทำกับข้าวรวมถึงการใช้พื้นที่ปิดล้อมเป็นพื้นที่อยู่อาศัยได้อีกด้วยและใช้ส่วนเปิดโล่งไว้ประกอบอาหาร

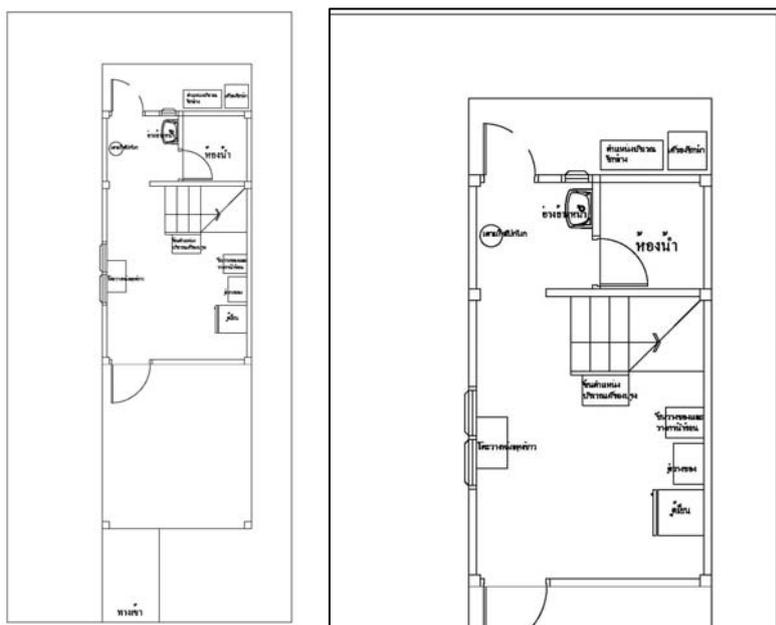
4.4.2.5 ตัวอย่างของกลุ่มที่ไม่มีการต่อเติมพื้นที่ใช้สอยครัว

ภาพที่ 4.31 ภาพรูปด้านแสดงตำแหน่งของครัวที่ไม่มีการต่อเติม

ภาพที่ 4.32 ภาพแปลนแสดงตำแหน่งของครัวที่ไม่มีการต่อเติม

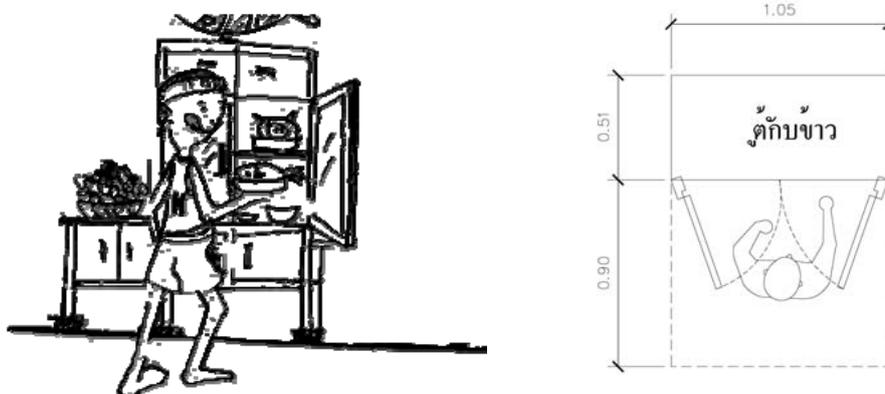

ภาพที่ 4.33 ภาพแสดงตัวอย่างครัวที่ไม่มีการต่อเติม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้พื้นที่เดิมอยู่นั้นเนื่องจากยังไม่ต่อเติมพื้นที่ครัวซึ่งถึงแม้จะใช้พื้นที่เดิมเพื่อเป็นส่วนประกอบอาหารแต่ก็ยังใช้พื้นที่ด้านนอกเป็นพื้นที่เก็บล้างชั่งล้างจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ยังใช้พื้นที่เดิมอยู่นั้นพบว่ากำลังคิดจะต่อเติม และลักษณะพฤติกรรมประกอบอาหารจะไม่ทำกับข้าวบ่อยนักส่วนใหญ่จะซื้อเข้ามาทานเนื่องจากพื้นที่หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน

4.4.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการประกอบอาหาร

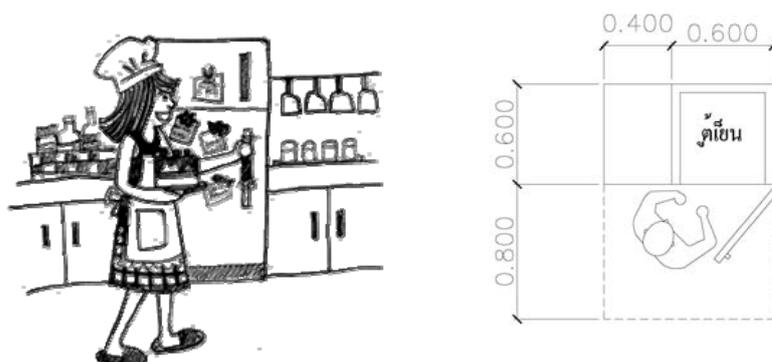
4.4.3.1 พฤติกรรมส่วนของผู้กับข้าว

ภาพที่ 4.34 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้ผู้กับข้าว

จากการศึกษาลักษณะของพฤติกรรมส่วนผู้กับข้าวพบว่าเป็นส่วนที่ใช้เก็บอาหารแห้งหรืออาหารที่ทำเสร็จแล้วหรืออาหารที่ทานเหลือรวมถึงใช้เก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่นภายในตู้ใช้เก็บจานชาม อุปกรณ์ประกอบอาหารต่าง ๆ หรือหลังตู้ใช้วางอุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่หรืออุปกรณ์ที่ไม่ค่อยได้ใช้ บางหลังใช้วางหม้อหุงข้าวกาน้ำร้อน หรือวางเครื่องปรุงในกรณีที่ผู้กับข้าววางในตำแหน่งใกล้กับเตาแก๊สและลักษณะของผู้กับข้าวที่ไม่สูงมาก

4.4.3.2 พฤติกรรมส่วนของผู้เย็น

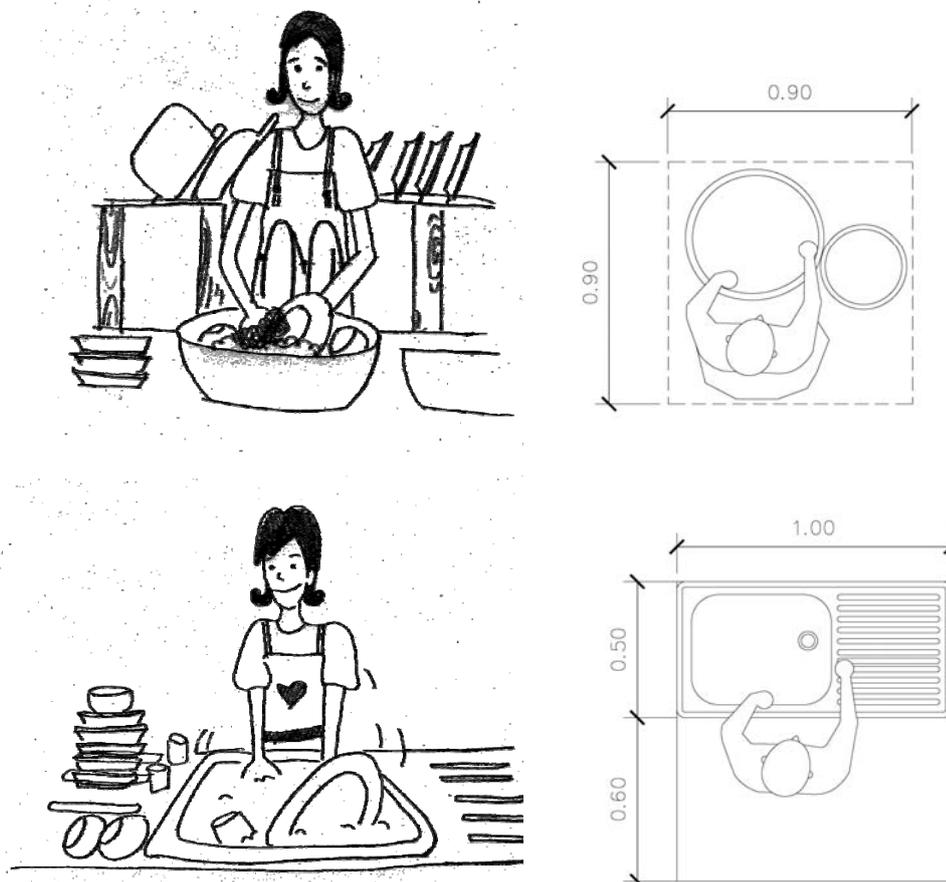

ภาพที่ 4.35 ภาพแสดงพฤติกรรมบริเวณตู้เย็น

การใช้งานในส่วนของผู้เย็นซึ่งเป็นส่วนที่ใช้เก็บถนอมอาหารหรือไว้แช่เนื้อไว้บริโภคซึ่งกลุ่มตัวอย่างไม่นิยมแช่อาหารเพื่อถนอมไว้เพื่อการปรุงอาหารในคราวต่อไปดังนั้นจากการศึกษาจึงพบว่าลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยในส่วนของผู้เย็นนั้นจะวางอยู่บริเวณห้องอเนกประสงค์เนื่องจาก

ภายในห้องอเนกประสงค์นั้นพบว่ามีการจัดพื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร ดังนั้นจึงสอดคล้องต่อลักษณะการใช้ผู้เฒ่าคือไว้เข้าน้ำ

4.4.3.3 พฤติกรรมส่วนเก็บล้าง

ภาพที่ 4.36 ภาพแสดงพฤติกรรมการเก็บล้างซึ่งมีทั้งลักษณะอ่างล้างและนั่งล้าง

จากการสังเกตพฤติกรรมพบว่าเมื่อล้างเสร็จจะเก็บในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่อ่างล้างส่วนใหญ่ที่ใช้อ่างล้างแบบ 1 หลุมนั้นจะใช้พื้นที่ใกล้เคียงเป็นที่เก็บจานชามซึ่งใช้เป็นชั้นวางสำเร็จรูปที่ใช้วางได้เคาน์เตอร์หรือทำให้ลอยติดผนังไว้วางจานชาม ส่วนอุปกรณ์ชิ้นใหญ่บางชิ้นจะใช้วิธีแขวนเป็นต้นพฤติกรรมลักษณะนี้มักพบกับการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังที่มีความถาวร ส่วนพฤติกรรมแบบนั่งล้างหรืออ่างสำเร็จรูปที่สามารถเคลื่อนย้ายได้มักจะพบในการต่อเติมแบบเปิดโล่งซึ่งลักษณะของพฤติกรรมคืออ่างบริเวณด้านนอกและวางบนชั้นสำเร็จรูปหรือชั้นใต้ของอ่างล้างแบบสำเร็จรูปนั่นเอง อุปกรณ์ชิ้นใหญ่เช่นหม้อมักพบลักษณะที่แขวนตามราวที่ทำขึ้นเองเช่นราวไม้ไผ่ เป็นต้น

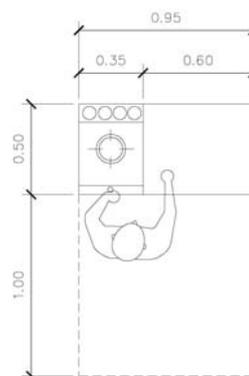
4.4.3.4 พฤติกรรมส่วนเตรียมอาหาร

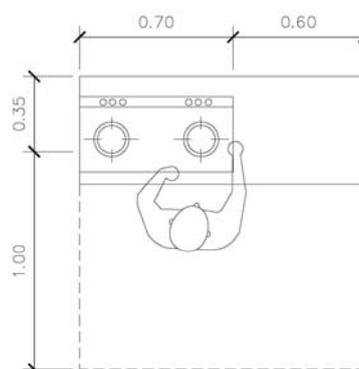
ภาพที่ 4.37 ภาพแสดงพฤติกรรมเตรียมอาหาร

ส่วนพฤติกรรมส่วนของบริเวณเตรียมอาหารจะพบใกล้เคียงกับตำแหน่งอ่างล้างหรือบริเวณเก็บเครื่องปรุงต่าง ๆ ซึ่งในกรณีของครัวที่มีความถาวรจัดแบบเคาน์เตอร์มีลักษณะของพฤติกรรมการใช้พื้นที่บนเคาน์เตอร์แต่การต่อเติมแบบเปิดโล่งบางหลังนั่งประเตรียมอาหารเช่นการ โขกหรือการหั่นสับเป็นต้น บางหลังก็มีโต๊ะใช้วางของและเป็นพื้นที่เตรียมอาหาร

4.4.3.5 พฤติกรรมส่วนปรุงอาหาร (เตาแก๊ส)

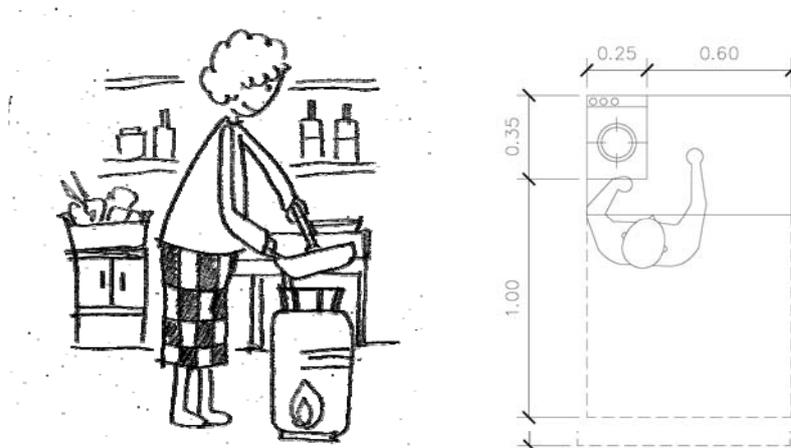

ภาพที่ 4.38 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้เตาแก๊สแบบ 1 หัว

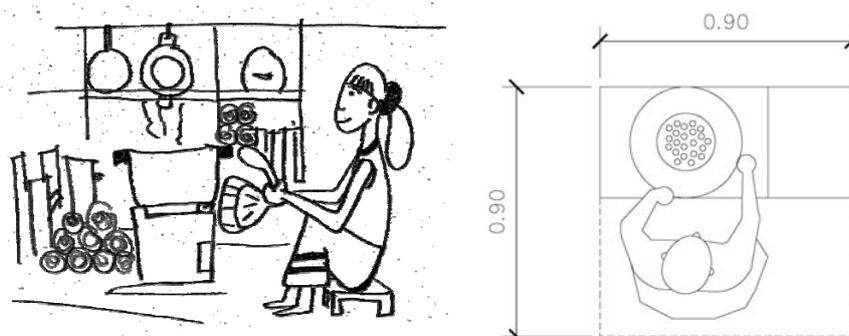
ภาพที่ 4.39 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้เตาแก๊สแบบ 2 หัว

ลักษณะของพฤติกรรมของเตาแก๊สแบบ 1 หรือ 2 หัวนั้นจากการสำรวจการใช้งานซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันและพฤติกรรมของเตาแก๊สแบบหนึ่งหัวนั้นจะเผื่อพื้นที่วางหม้อแกงหลังจากการปรุงอาหารเสร็จหรือใช้วางชั้นด้านล่างสำหรับเตาแก๊สสำเร็จรูป ซึ่งเมื่อเทียบกับเตาแก๊สแบบสองหัวจะพบว่าใช้หัวแก๊สที่ไม่ได้ใช้เป็นที่วางหม้อแกงที่ปรุงเสร็จแล้ว โดยพื้นที่ตำแหน่งของเตาแก๊สนั้นจะมีบริเวณเก็บเครื่องปรุงที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันเสมอซึ่งลักษณะการเก็บเครื่องปรุงมีทั้งการวางบนเคาน์เตอร์ในกรณีที่เป็นครัวที่ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังหรือใส่ตะกร้า รวมถึงชั้นวางของแม่กระทั้งการวางบนหลังตู้กับข้าวอย่างที่ได้อีกว่าในพฤติกรรมบริเวณตู้กับข้าวซึ่งก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของความสูงของผู้ด้วย

ภาพที่ 4.40 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้เตาแก๊สแบบปิกนิก

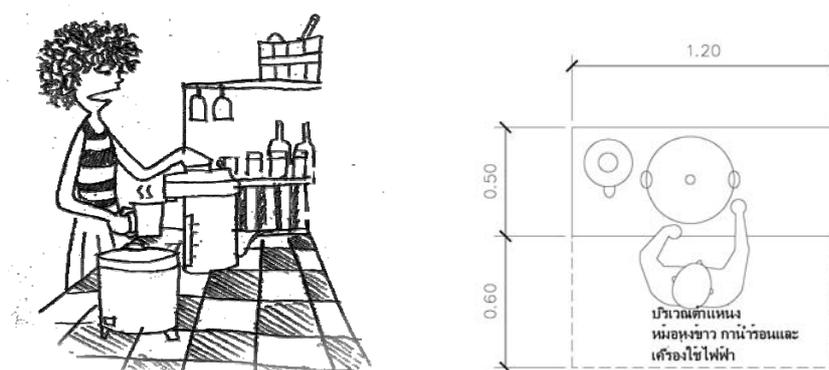
ลักษณะของพฤติกรรมส่วนของเตาแก๊สแบบปิกนิกนั้นพบว่ามีการใช้กับรูปแบบการต่อเติมทั้งสามรูปแบบ(การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง การต่อเติมแบบเปิดโล่ง และการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง) แต่ที่พบมากคือการต่อเติมแบบเปิดโล่งและการต่อเติมปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง (ซึ่งมักมีการประกอบอาหารด้านนอก) บริเวณใกล้เคียงกับเตาแก๊สปิกนิกมักจะมีชั้นวางของเช่นเครื่องปรุงหรือตะกร้าเก็บจานชามเป็นต้น

ภาพที่ 4.41 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้เตาถ่าน

พฤติกรรมส่วนของการใช้เตาถ่านมักพบวางไว้ด้านนอกของบ้านจะใช้ในกรณีที่เกิดสหมคหรือบ้านที่มีการค้าขาย แต่ถ้าไม่ได้ใช้งานบางบ้านพบว่ามีการเก็บไว้ใต้เคาน์เตอร์หรือใต้ตู้กับข้าว เป็นต้น ซึ่งบริเวณที่ใช้เตาถ่านก็จะพบตะแกรงใช้ปิ้งย่างและถุงหรือภาชนะใส่ถ่านรวมถึงตั้งไว้นั่งประกอบอาหาร

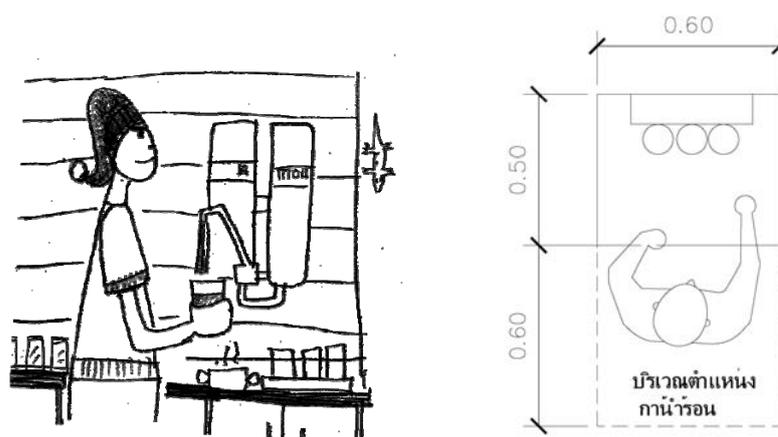
4.4.3.6 พฤติกรรมส่วนการใช้หม้อหุงข้าว กาน้ำร้อนหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าเกี่ยวกับการประกอบอาหาร

ภาพที่ 4.42 ภาพแสดงพฤติกรรมการใช้เตาถ่าน

ลักษณะพฤติกรรมส่วนของการใช้หม้อหุงข้าว กาน้ำร้อนหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เกี่ยวกับการประกอบอาหารต่าง ๆ ซึ่งลักษณะการใช้พื้นที่บางหลังก็พบตะแกรงวางแก้วและถังเก็บข้าวสารในบริเวณใกล้เคียง รวมถึงบริเวณอ่างล้างเพื่อใช้ข้าวข้าวก่อนจะหุง

4.4.3.7 พฤติกรรมส่วนของเครื่องกรองน้ำ

ภาพที่ 4.43 ภาพแสดงพฤติกรรมบริเวณใช้เครื่องกรองน้ำ

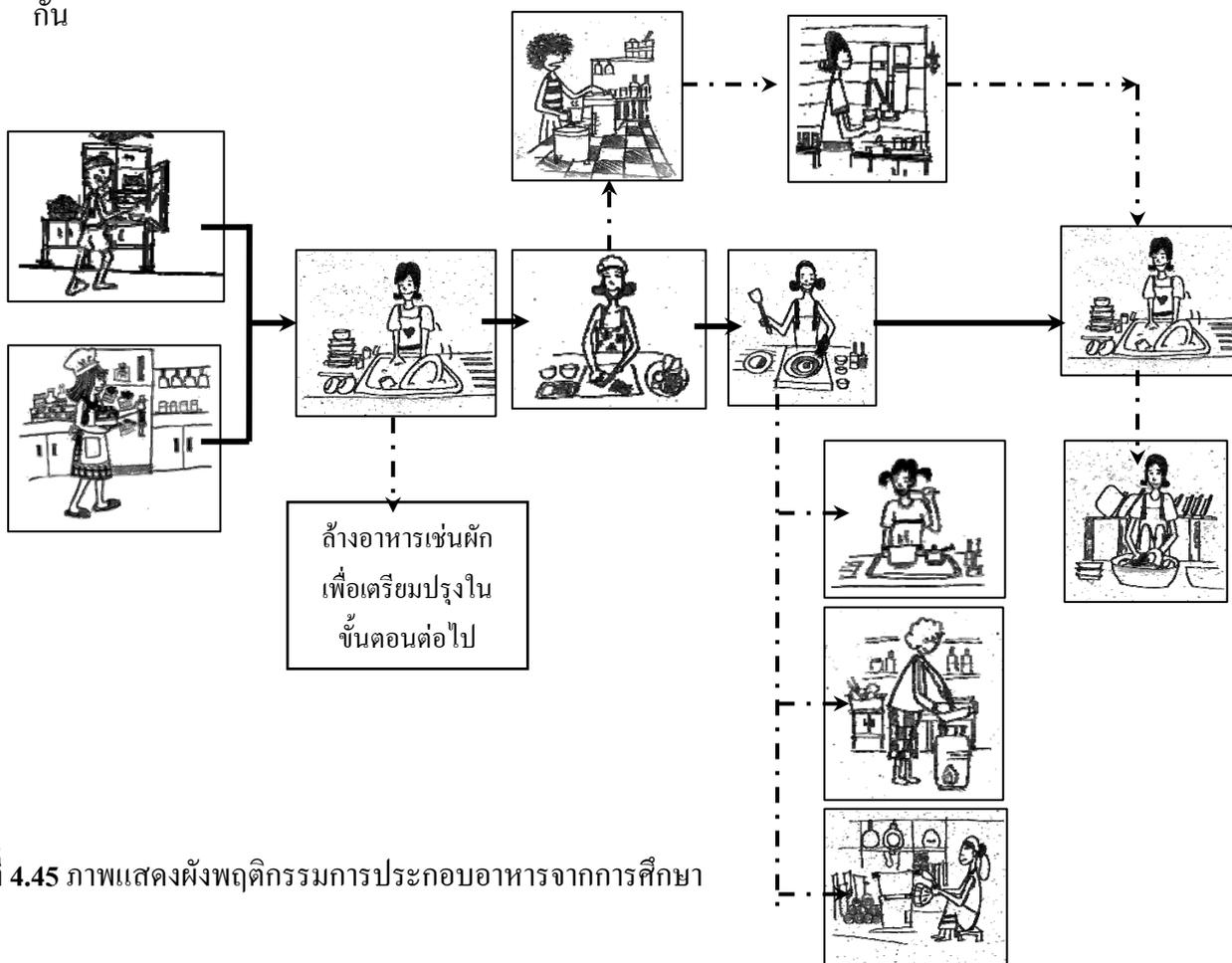
พฤติกรรมในส่วนของเครื่องกรองน้ำเป็นที่ใช้รองน้ำสำหรับอุปโภคหรือบริโภคซึ่งจากการสังเกตจะพบว่ามีชั้นวางของใต้บริเวณเครื่องกรองน้ำเพื่อใช้เป็นที่วางของในขณะที่ใช้งานเช่นที่วางขวดน้ำ

4.4.3.8 พฤติกรรมส่วนซักล้าง

ภาพที่ 4.44 ภาพแสดงพฤติกรรมการซักล้าง

ลักษณะการซักล้างที่ส่วนใหญ่ที่พบว่ามีเครื่องซักผ้าจะพบว่าจะพบที่ตากผ้าด้วยเสมอดังนั้นเมื่อมีการปั่นผ้าเสร็จแล้วถ้าไม่ปั่นแห้งเลยก็จะปั่นล้างหรือนำมาล้างในห้องน้ำ(ในกรณีที่เครื่องซักผ้าวางในตำแหน่งพื้นที่ครัวเดิม)จากนั้นจึงค่อยนำไปตากหรือผึ่งในบริเวณด้านนอก หรือเครื่องจะใช้ซักหรือปั่นหมาด จะนำมาผึ่งหรือตากที่บริเวณตากผ้าซึ่งการซักแบบนี้มีพื้นที่ใช้งานที่ใกล้เคียงกัน

ภาพที่ 4.45 ภาพแสดงผังพฤติกรรมประกอบอาหารจากการศึกษา

4.4.4 ผลการศึกษาการใช้อุปกรณ์ภายในครัว

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการศึกษาการใช้อุปกรณ์ต่างของกลุ่มตัวอย่างภายในพื้นที่ครัวทั้งที่เป็นส่วนต่อเติมและครัวเดิม (พื้นที่หน้าห้องน้ำ)

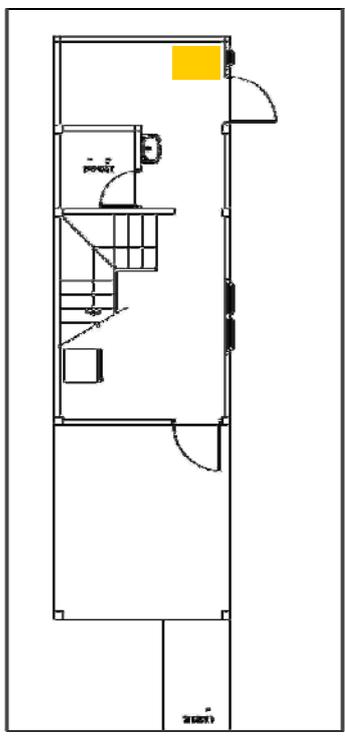
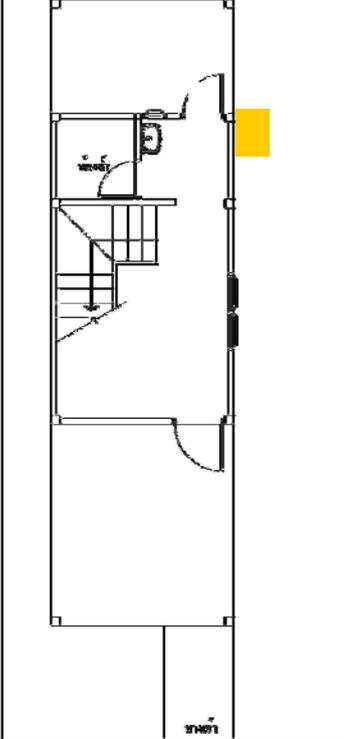
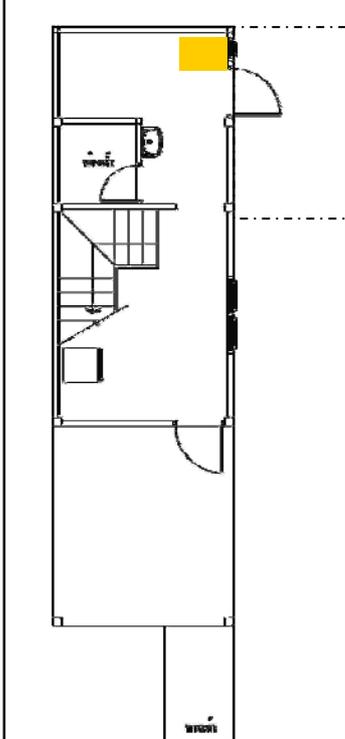
ผลการศึกษาการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในพื้นที่ครัว		
อุปกรณ์ต่าง ๆ	ความถี่	ร้อยละ
1. เตาแก๊ส	47	100
2. หม้อหุงข้าว	47	100
3. หม้อแกง (อุปกรณ์หรือภาชนะปรุงอาหาร)	47	100
4. ถังข้าวสาร	47	100
5. ถังขยะ	42	89
6. เครื่องกรองน้ำ	37	79
7. อ่างล้างจาน	31	66
8. เครื่องซักผ้า	31	66
9. ตู้กับข้าว	29	62
10. กาน้ำร้อนไฟฟ้า	24	51
11. ถังเก็บน้ำ โถงน้ำ	19	40
12. ตู้เย็น	18	38
13. กระจกน้ำ	10	21
14. เตาถ่าน	7	15
15. เตาไมโครเวฟ (พบในการต่อเติมแบบปิดล้อมทั้งหมด)	7	15
16. เครื่องดูดควัน	5	11
17. เครื่องปั่นขนมปัง	2	4.3
18. เครื่องปั่น	1	2
19. ถังแช่	1	2
20. เตาไฟฟ้า	-	0
21. กะทะไฟฟ้า	-	0
22. ตู้อบขนม	-	0

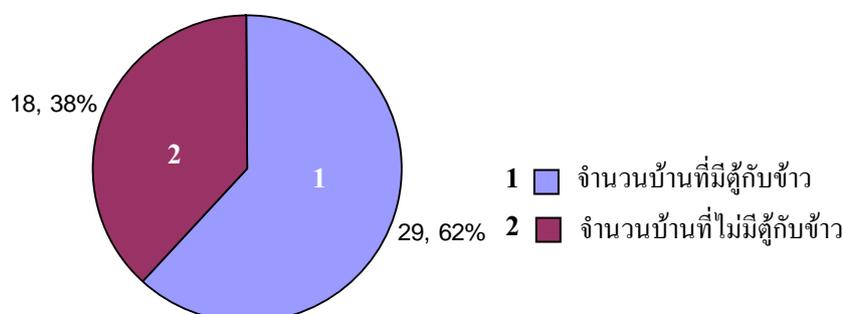
จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์พบว่า มีอุปกรณ์หลักหรือมีความสำคัญต่อการประกอบอาหารคือ เตาแก๊ส หม้อหุงข้าว อุปกรณ์การปรุงอาหารเช่นหม้อแกง กะทะเป็นต้น ถังข้าวสาร ถังขยะ เครื่องกรองน้ำ อ่างล้างจาน เครื่องซักผ้า ตู้กับข้าว และกาน้ำร้อนไฟฟ้า ซึ่งจากการ

สำรวจอุปกรณ์บางอย่างก็ไม่มีการใช้ในพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มตัวอย่างภายในโครงการบ้านเอื้ออาทรเลย คือตู้อบขนม กะทะไฟฟ้า และเตาไฟฟ้านั่นเอง และจากการสำรวจ จะเป็นการสำรวจเฉพาะในพื้นที่ครัวทั้งครัวเดิมและครัวที่มีการต่อเติม ดังนั้นอุปกรณ์บางอย่างที่สำรวจพบมีน้อย แต่อาจจะใช้วางในส่วนอื่น ๆ ของบ้านอาทิเช่น ตู้เย็น หรือกระติกน้ำ เป็นต้น

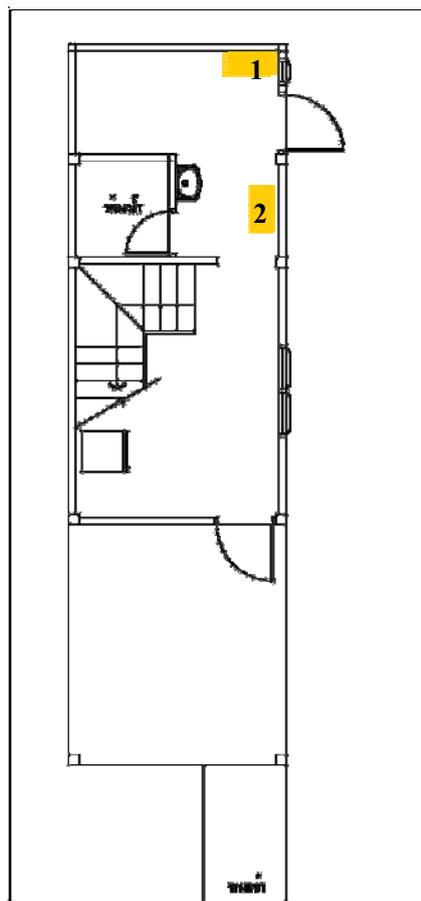
4.4.4.1 ผลสรุปการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวางตำแหน่งตู้กับข้าวในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการวางตู้กับข้าวในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง
		

ภาพที่ 4.46 ภาพแสดงแผนภูมิการใช้ตู้กับข้าวของกลุ่มตัวอย่าง

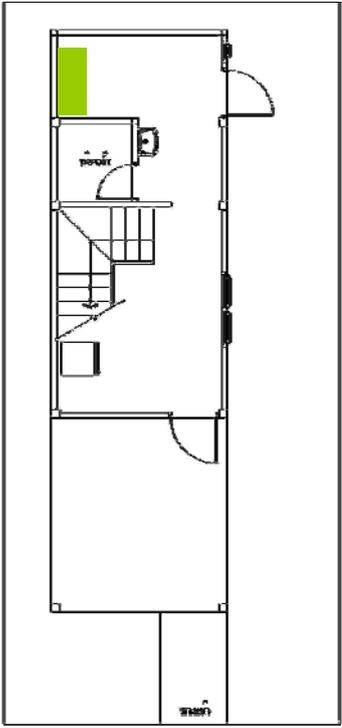
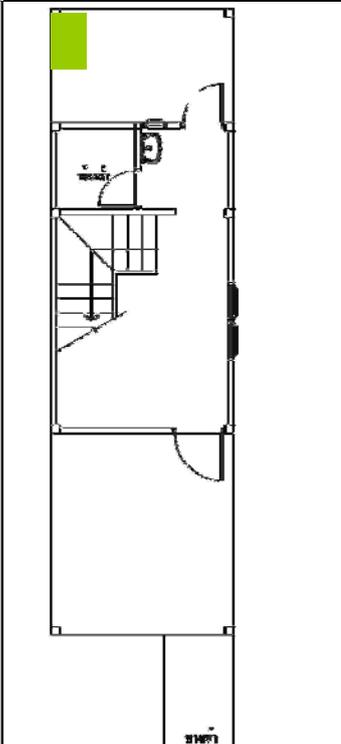
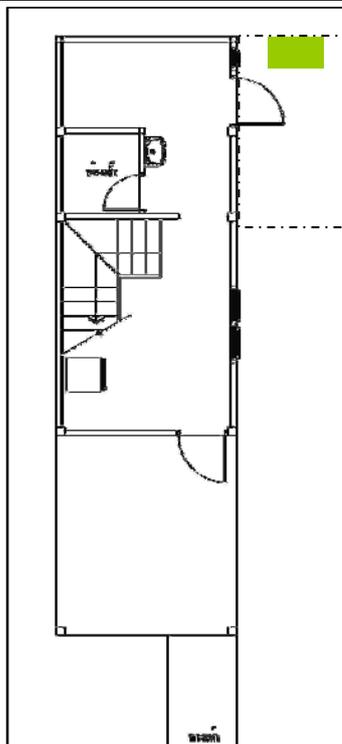
- 1 ตำแหน่งที่มีการวางตู้กับข้าวมากที่สุด
- 2 ตำแหน่งรองลงมาที่ใช้วางตู้กับข้าว

ภาพที่ 4.47 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งตู้กับข้าว

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ตู้กับข้าว (ร้อยละ 62) การต่อเติมที่มีการใช้ตู้กับข้าวมากที่สุดคือต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง รองลงมาคือต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง(ร้อยละ38) ส่วนการต่อเติมแบบเปิดโล่งเป็นกลุ่มที่ใช้ตู้กับข้าวน้อยที่สุด โดยตำแหน่งที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นบริเวณวางตู้กับข้าวคือส่วนต่อเติมติดกับทางออกด้านข้าง รองลงมาคือบริเวณครัวเดิม (พื้นที่หน้าห้องน้ำ)

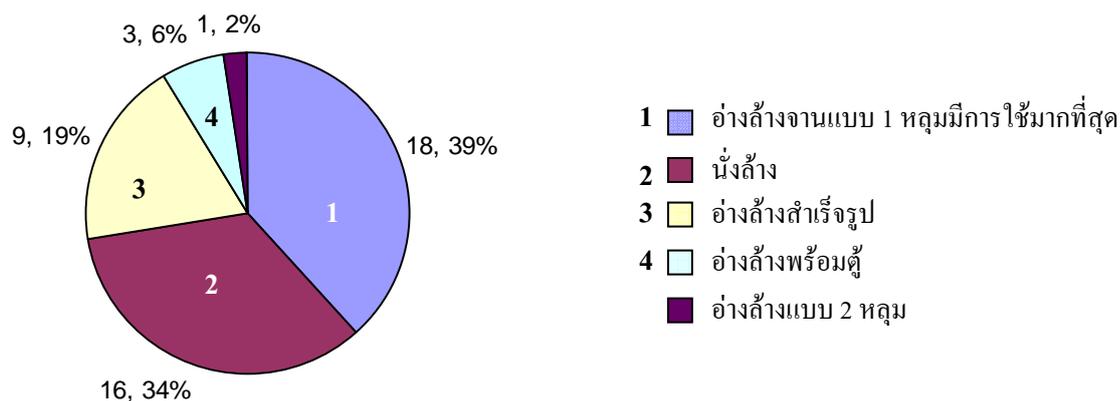
4.4.4.2 สรุปผลการใช้พื้นที่อ่างล้างจาน

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวางตำแหน่งอ่างล้างจานในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

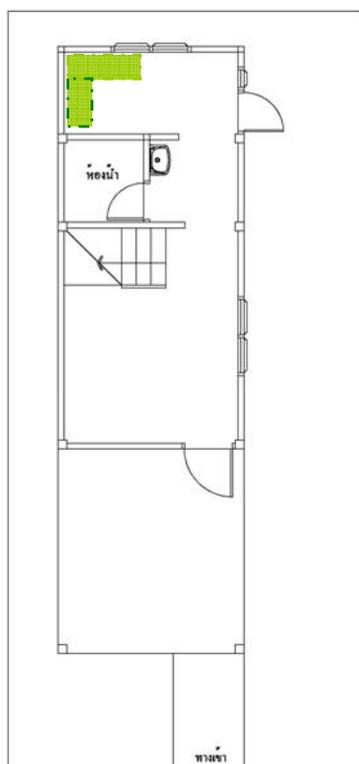
ตำแหน่งการวางอ่างล้างจานในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง
		

ตารางที่ 4.13 แสดงสรุปการใช้อ่างล้างจาน

รูปแบบของอ่างล้างจาน	จำนวน	ร้อยละ (%)
แบบ 1 หลุมฝังบนเคาน์เตอร์	18	38.4
นั่งล้าง	16	34
แบบสำเร็จรูปลอยตัว	9	19.2
มาพร้อมกับตู้กับข้าว	3	6.4
แบบ 2 หลุมฝังบนเคาน์เตอร์	1	2
รวม	47	100

ภาพที่ 4.48 ภาพแสดงแผนภูมิการใช้อ่างล้างจานของกลุ่มตัวอย่าง

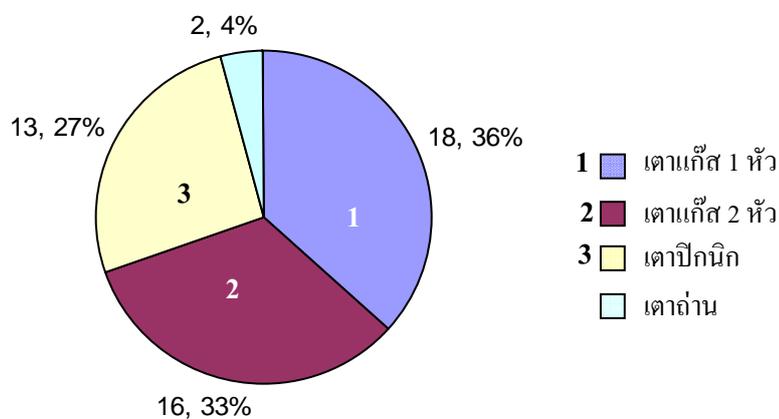

■ ตำแหน่งที่มีการวางอ่างล้างจานมากที่สุด

ภาพที่ 4.49 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งอ่างล้างจาน

ผลสรุปพบว่าลักษณะการใช้อ่างล้างจานส่วนใหญ่ใช้แบบ 1 หลุม ทั้งในรูปแบบฝัก เคาน์เตอร์และอ่างสำเร็จรูป รองลงมาคือแบบนั่งล้าง การต่อเติมแบบปิดล้อมส่วนใหญ่ใช้แบบ 1 หลุมฝักเคาท์เตอร์หรือการใช้อ่างล้างแบบมาพร้อมตู้กับข้าวเป็นต้น (รวมถึงการต่อเติมแบบปิดล้อม ด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้างด้วยเช่นกัน) ส่วนการต่อเติมแบบเปิดโล่งจะใช้อ่างสำเร็จรูปที่สามารถ เคลื่อนย้ายได้หรือการใช้กะละมังนั่งล้าง ส่วนอ่างที่ใช้้น้อยที่สุดคือแบบ 2 หลุม ส่วนพื้นที่นิยมาวาง ตำแหน่งของอ่างล้างจานมากที่สุดคือบริเวณพื้นที่ต่อเติมบริเวณดังภาพที่ 4.34 แสดงด้านบน

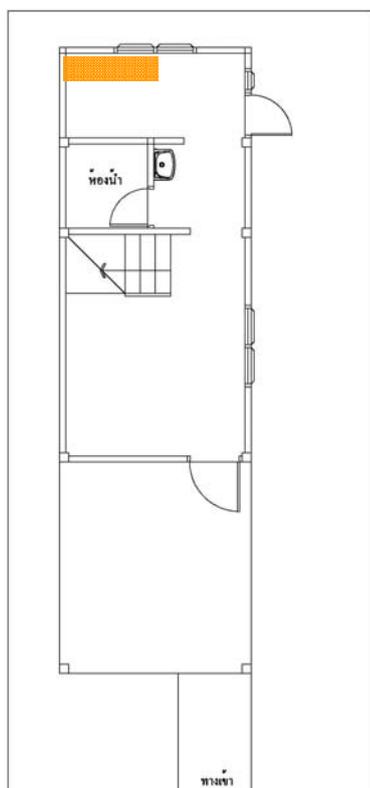
4.4.4.3 สรุปผลการใช้พื้นที่ของเตาแก๊ส

ภาพที่ 4.50 ภาพแสดงแผนภูมิการใช้เตาแก๊สของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการวางตำแหน่งเตาแก๊สในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการวางเตาแก๊สในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

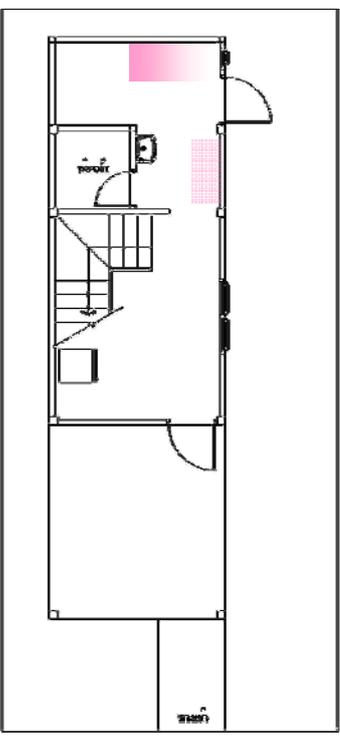
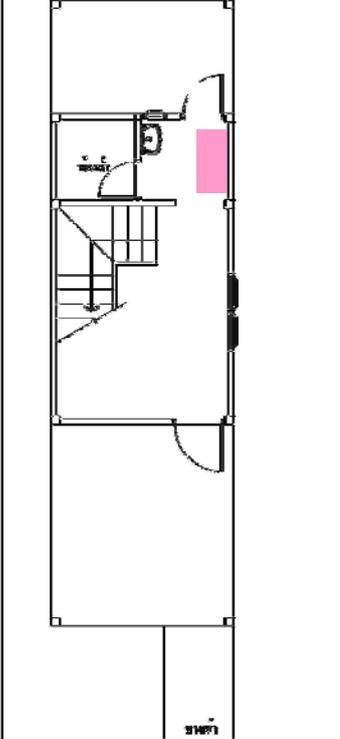
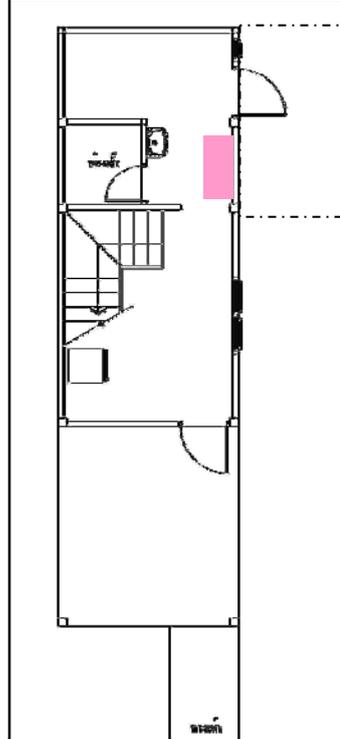
■ ตำแหน่งที่มีการวางเตาแก๊สมากที่สุด

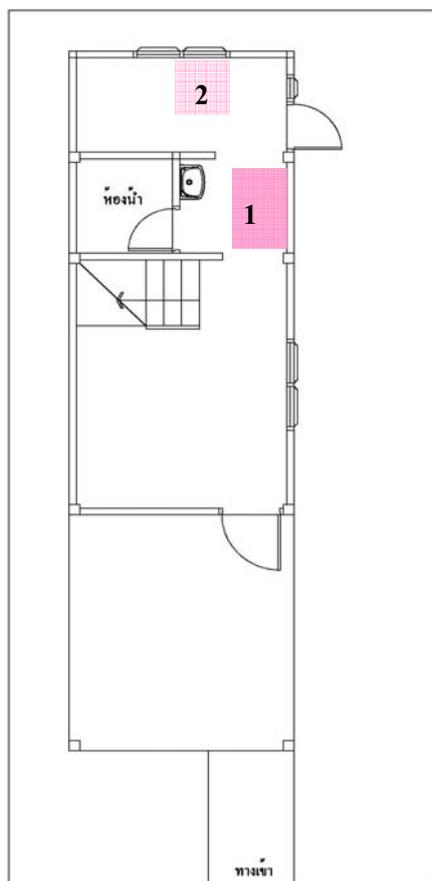
ภาพที่ 4.51 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งเตาแก๊ส

ผลสรุปการใช้เตาแก๊สของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ใช้เตาแบบ 1 หัว รองลงมาคือเตาแก๊สแบบ 2 หัวซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันและเตาแก๊สปิกนิก ส่วนเตาถ่านจะใช้ในลักษณะที่แก๊สหมดหรือบ้านนั้นมีการค้าขายเป็นต้น โดยการต่อเติมแบบปิดล้อมนั้นส่วนใหญ่ใช้เตาแก๊สแบบ 1 หรือ 2 หัวซึ่งมีสัดส่วนที่เท่ากันรองลงมาคือเตापิกนิก (รวมถึงการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้างด้วยเช่นกัน) ส่วนการต่อเติมแบบเปิดโล่งนั้นส่วนใหญ่ใช้เตาแก๊สแบบปิกนิก และบริเวณที่ใช้วางตำแหน่งเตาแก๊สมากที่สุดคือพื้นที่ต่อเติมในแนวยาว ดังภาพที่ 4.35 แสดงด้านบน

4.4.4 สรุปผลการใช้พื้นที่ของหม้อหุงข้าว

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการวางตำแหน่งหม้อหุงข้าวในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการวางหม้อหุงข้าวในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง
		

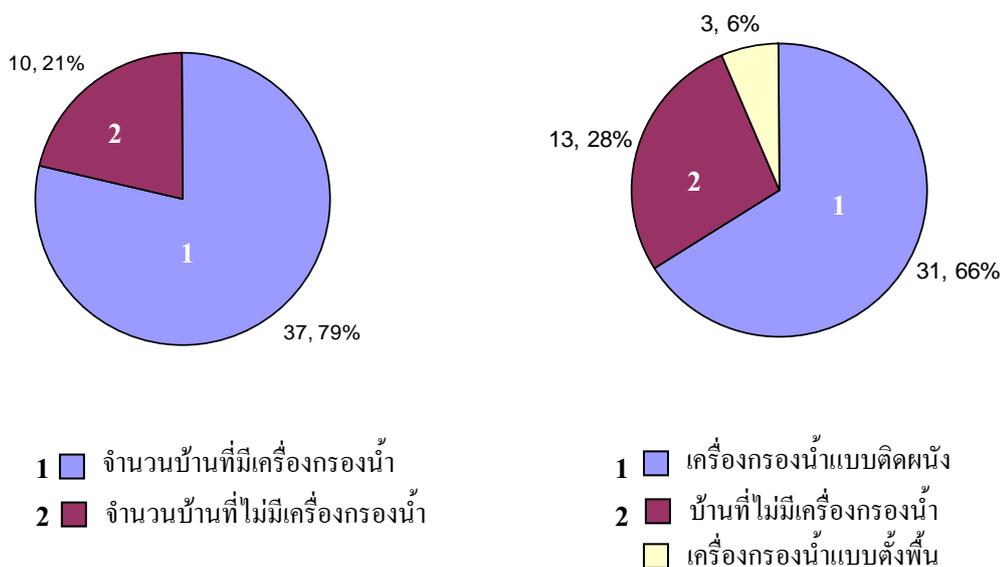

- 1 ตำแหน่งที่มีการวางหม้อหุงข้าวมากที่สุด
- 2 ตำแหน่งที่มีการวางหม้อหุงข้าวรองลงมา

ภาพที่ 4.52 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งหม้อหุงข้าว (เครื่องใช้ไฟฟ้า)

จากการศึกษาพบว่าหม้อหุงข้าวมีอยู่ทุกหลัง ส่วนใหญ่วางในบริเวณครัวเดิม (พื้นที่หน้าห้องน้ำ) พื้นที่รองลงมาที่ใช้คือบริเวณพื้นที่ต่อเติมติดกับประตูออกด้านข้าง จากการสังเกตพบว่าบริเวณวางหม้อหุงข้าวนั้นมักพบกาน้ำร้อนวางในบริเวณเดียวกันเสมอรวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ อาทิเช่นเตาไมโครเวฟ เครื่องปั่นขนมปังเป็นต้น และร้อยละ 30 ที่กลุ่มตัวอย่างมีชุดนึ่งข้าวเหนียว เช่น หวด หม้อนึ่ง กระจิบข้าวเป็นต้น จากการสังเกตพบว่าการใช้หม้อหุงข้าวขนาดประมาณ 1.8-2.2 ลิตร ราคาตามท้องตลาดเริ่มต้นที่ประมาณ 500 บาทขึ้นไป

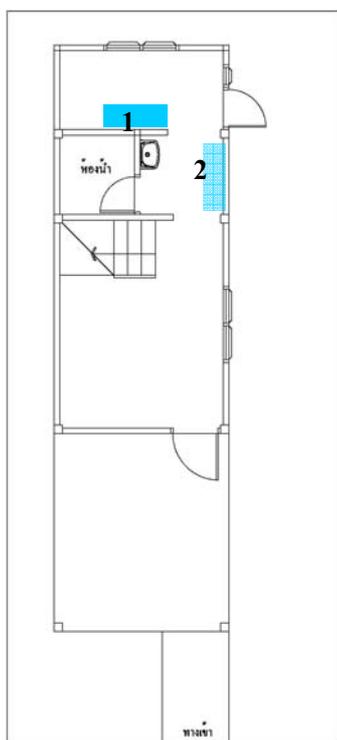
4.4.4.5 สรุปผลการใช้พื้นที่ของเครื่องกรองน้ำ

ภาพที่ 4.53 ภาพแสดงแผนภูมิการใช้เครื่องกรองน้ำของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการวางเครื่องกรองน้ำในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการวางเครื่องกรองน้ำในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

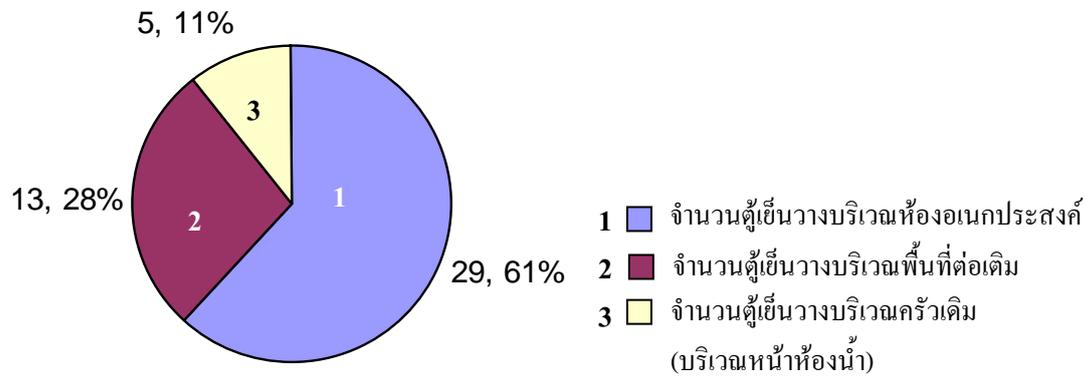

- 1 ■ ตำแหน่งที่มีการวางเครื่องกรองน้ำมากที่สุด
- 2 ■ ตำแหน่งที่มีการวางเครื่องกรองน้ำรองลงมา

ภาพที่ 4.54 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งเครื่องกรองน้ำ

ผลการสรุปการใช้เครื่องกรองน้ำของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องกรองน้ำพื้นที่ที่ใช้ติดตั้งมากที่สุดคือบริเวณผนังร่วมกับห้องน้ำด้านนอก พื้นที่รองลงมาที่ใช้ติดตั้งคือบริเวณครัวเดิม(หน้าห้องน้ำ) รูปแบบที่ใช้กันมากที่สุดคือเครื่องกรองน้ำแบบติดผนังรูปแบบการกรองสองระบบคือคาร์บอนและเซรามิก การต่อเติมที่นิยมติดตั้งแบบนี้คือ การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและต่อเติมทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง ส่วนการต่อเติมแบบเปิดโล่งนั้นนิยมติดตั้งเครื่องกรองน้ำบริเวณพื้นที่ครัวเดิม (บริเวณห้องน้ำ) ซึ่งบางส่วนที่ไม่มีเครื่องกรองน้ำจะพบว่าการชื้อน้ำกินหรือนำมาจากที่ทำงานของคน

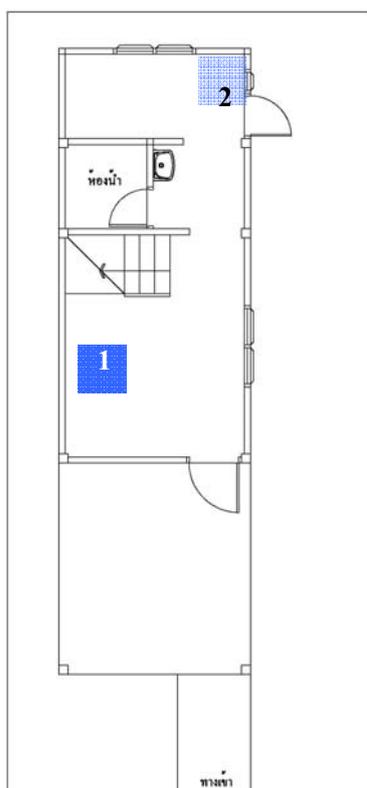
4.4.4.6 สรุปผลการใช้พื้นที่ของผู้ยื่น

ภาพที่ 4.55 ภาพแสดงแผนภูมิการวางตำแหน่งผู้ยื่นของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการวางผู้ยื่นในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการวางผู้ยื่นในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

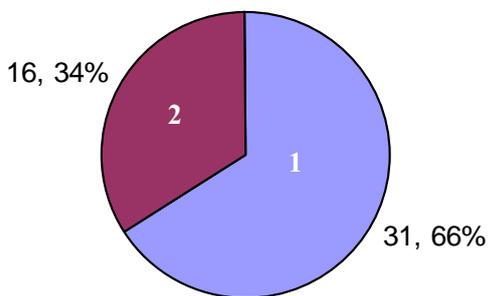

- 1 ■ ตำแหน่งที่มีการวางตู้เย็นมากที่สุด
 2 ■ ตำแหน่งที่มีการวางตู้เย็นรองลงมา

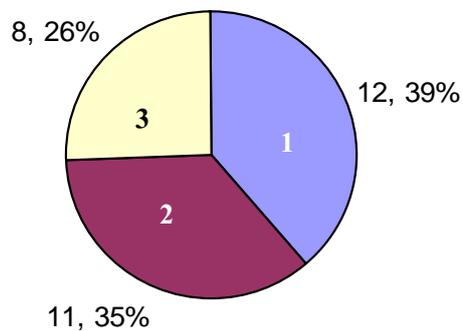
ภาพที่ 4.56 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งตู้เย็น

ผลการศึกษาพบว่าตำแหน่งการวางตู้เย็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ภายในห้องนอนประเภทสูง และอยู่บริเวณใต้บันไดเป็นส่วนใหญ่ด้วยซึ่ง การจัดพื้นที่การวางตู้เย็นนั้นนิยมจัดวางทั้ง 3 รูปแบบการต่อเติม(การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง , การต่อเติมแบบเปิดโล่ง, และการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง) พื้นที่รองลงมาที่ใช้วางตู้เย็นคือพื้นที่ต่อเติม (ตามภาพที่ 4.38 ผังที่แสดงด้านบน) และการต่อเติมที่มักจะวางไว้ใกล้พื้นที่ประกอบอาหารมากที่สุดคือการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและการต่อเติมทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

4.4.4.7 สรุปผลการใช้พื้นที่ซักล้าง (เครื่องซักผ้า)

- 1 ■ จำนวนที่ใช้เครื่องซักผ้า
- 2 ■ จำนวนที่ใช้วิธีแบบนั่งซัก

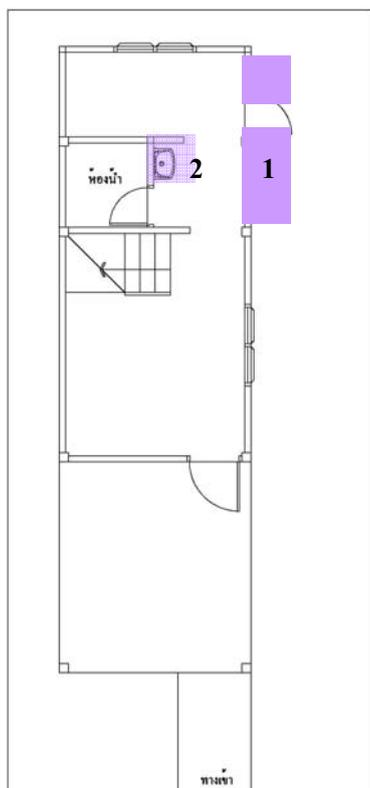

- 1 ■ เครื่องซักผ้าที่วางด้านนอกข้างบ้าน
- 2 ■ เครื่องซักผ้าที่วางบริเวณพื้นที่ต่อเติม
- 3 ■ เครื่องซักผ้าที่วางบริเวณพื้นที่ครัวเดิม (บริเวณหน้าห้องน้ำ)

ภาพที่ 4.57 ภาพแสดงแผนภูมิการใช้เครื่องซักผ้า

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการใช้พื้นที่ซักล้างในการต่อเติมแต่ละรูปแบบ

ตำแหน่งการใช้พื้นที่ซักล้างในของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ(ตำแหน่งที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด)		
การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง	การต่อเติมแบบเปิดโล่ง	การต่อเติมแบบทั้งปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง

- 1 ตำแหน่งที่มีการวางเครื่องซักผ้ามากที่สุด
- 2 ตำแหน่งที่มีการวางเครื่องซักผ้ารองลงมา

ภาพที่ 4.58 ภาพแสดงผลสรุปการใช้พื้นที่ตำแหน่งเครื่องซักผ้า

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้เครื่องซักผ้า(ร้อยละ 66) พบมากในการต่อเติมแบบปิดล้อมและส่วนใหญ่จะวางเครื่องซักผ้าบริเวณนอกบ้านด้านข้างและวางในพื้นที่ครัวเดิม (บริเวณหน้าห้องน้ำ) โดยมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก รองลงมาคือบริเวณพื้นที่ต่อเติมเป็นที่วางเครื่องซักผ้า ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้เครื่องซักผ้าใช้วิธีการนั่งซักจากข้อสังเกตพบว่าส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ด้านข้างเช่นกันบางส่วนซักบริเวณหน้าบ้าน

4.4.4.8 สรุปผลการใช้พื้นที่เก็บอุปกรณ์ประกอบอาหาร

ลักษณะการเก็บอุปกรณ์สามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่มีการสร้างแบบเคาน์เตอร์ถาวรอยู่ในรูปแบบครัวที่ต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลัง ลักษณะการเก็บจะเป็นสัดส่วนและเป็นระเบียบมากกว่าการต่อเติมแบบอื่นการวางบนชั้นวางสำเร็จรูปและวางบนหรือใต้เคาน์เตอร์ ซึ่งลักษณะของเคาน์เตอร์ที่ส่วนใหญ่ได้เคาน์เตอร์มีลักษณะเปิดโล่ง บางส่วนเก็บไว้บนตู้กับข้าว

กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่จัดเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว จะพบว่าการเก็บบนชั้นวางของและตู้กับข้าว รวมถึงการวางบนพื้นและแขวนตามราวที่ทำขึ้นเองหรือตามลูกกรงหน้าต่างเป็นต้น

สรุปลักษณะการเก็บอุปกรณ์ทุกรูปแบบการต่อเติมได้ดังนี้คือ

- ชั้นวางของสำเร็จรูป
- ทำชั้นลอยและตู้ลอยหรือบนหลังตู้

- แขนงตามราวไม้ที่ทำขึ้นเองหรือตามลูกกรงหน้าต่าง รวมถึงแขวนกับโครงหลังคา
- ตะกร้าเก็บชาม,หรือเก็บเครื่องปรุง
- วางบนแคร่ (ครัวต่อเติมแบบเปิดโล่ง)

ภาพที่ 4.59 ภาพแสดงการเก็บอุปกรณ์ด้วยเฟอร์นิเจอร์สำเร็จรูป

ลักษณะการเก็บอุปกรณ์ในรูปแบบของชั้นวางของสำเร็จรูปที่หาซื้อได้ตามท้องตลาดพบว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมักจะมีชั้นสำเร็จรูปเป็นองค์ประกอบในการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในครัว เสมอไม่ว่าจะเป็นแบบตั้งพื้นหรือแบบติดผนัง ลักษณะการใช้เก็บเป็นภาชนะขนาดเล็กเช่น เก็บจาน ชาม วางเครื่องปรุง (จะวางอยู่ใกล้กับพื้นที่ส่วนปรุง) ลักษณะตำแหน่งการวางถ้าครัวที่จัดแบบ เคา์นเตอร์ก็จะวางใต้หรือบนเคาน์เตอร์

ภาพที่ 4.60 ภาพแสดงการเก็บอุปกรณ์แบบตู้หรือชั้นลอย

ลักษณะการเก็บอุปกรณ์แบบตู้หรือชั้นลอยซึ่งผู้จะพบทั้งตู้ลอยแบบสำเร็จรูปซื้อมาติดตั้งเอง และตู้ไม้แบบติดตายมักพบในครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและมีการจัดครัวแบบเคาน์เตอร์ส่วนชั้นลอยมักจะเป็นชั้นสำเร็จรูปแบบติดผนังหรือเป็นชั้นไม้ที่กลุ่มตัวอย่างทำขึ้นเองซึ่งชั้นลักษณะนี้(ที่ทำขึ้นเอง)มักพบในครัวที่มีการต่อเติมแบบเปิดโล่งคือจะทำแบบง่ายๆสอดคล้องต่อพฤติกรรมการใช้งานเป็นหลักแต่ถ้าเป็นชั้นสำเร็จรูปแบบติดผนังนั้นก็มักพบในครัวที่ต่อเติมแบบปิดล้อมที่ต้องการความสวยงามร่วมกับประโยชน์ใช้สอยด้วย โดยชั้นทั้งสองแบบใช้เก็บหรือวางของชั้นเล็ก รวมถึงเป็นที่แขวนหม้อขนาดเล็กเนื่องจากชั้นมีลักษณะเป็นตะแกรง

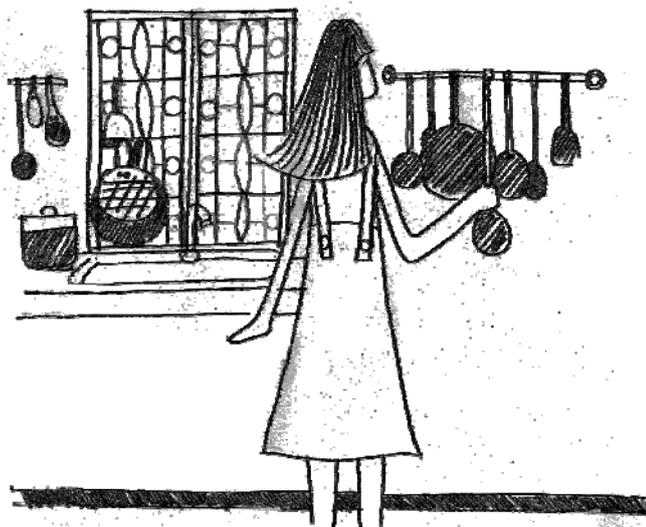

ภาพที่ 4.61 ภาพแสดงการเก็บอุปกรณ์บนและในตู้กับข้าว

ภาพที่ 4.62 ภาพแสดงการเก็บอุปกรณ์บนเคอร์

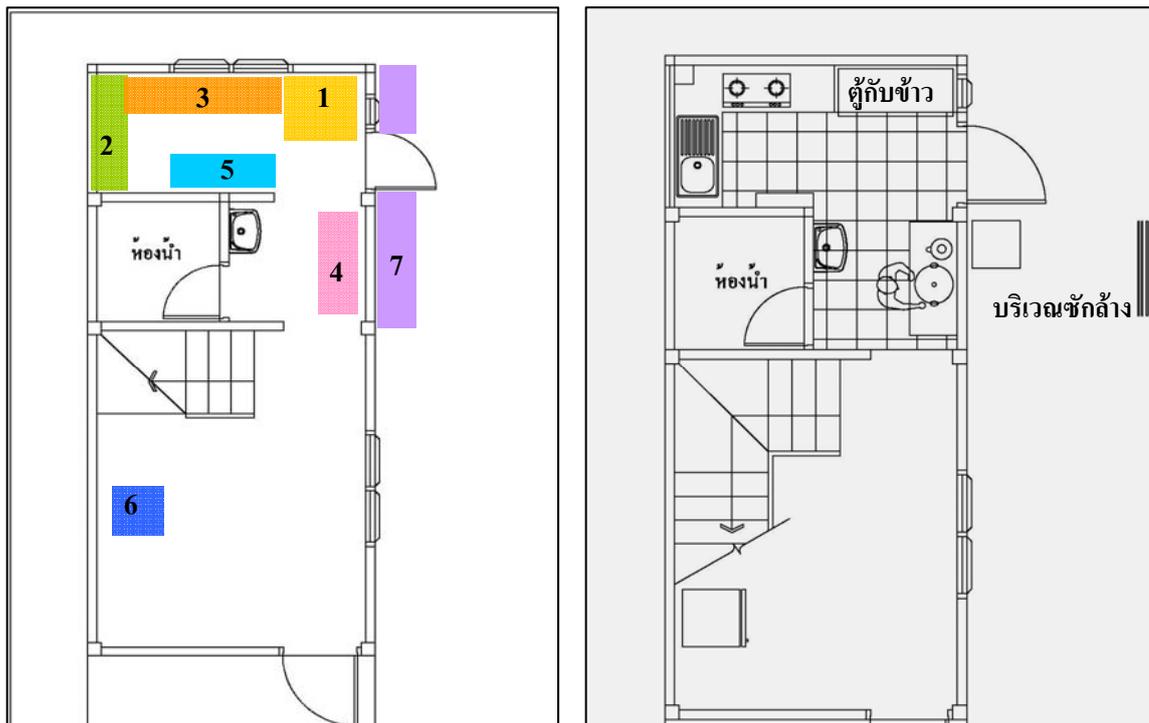
อุปกรณ์ที่เก็บบนตู้มักพบว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่และไม่ค่อยได้ใช้ส่วนภายในตู้กับข้าวพบว่านอกจากไว้เป็นที่เก็บอาหารที่ยังไม่ได้รับประทานหรือรับประทานแล้วเหลือยังพบพื้นที่บางชั้นของตู้กับข้าวใช้เก็บอุปกรณ์เช่นจานชาม แก้วน้ำหรืออุปกรณ์ที่ใช้ภายในครัวที่มีขนาดเล็ก ส่วนการเก็บบนเคอร์ซึ่งพบบ้านที่มีการต่อเติมแบบเปิดโล่งลักษณะการเก็บจะวางแทบทุกอย่างที่เป็นอุปกรณ์ในการประกอบอาหารบนเคอร์เช่นเครื่องปรุง ตะกร้าเก็บภาชนะใส่อาหารจากการสัมผัสภาชนะกลุ่มตัวอย่างพบว่าสาเหตุที่จัดลักษณะนี้เนื่องจากการค้าขายอุปกรณ์ภาชนะที่ใช้มีขนาดใหญ่ดังนั้นเคอร์ก็เป็นทีเก็บอุปกรณ์ และยังใช้ตากภาชนะหลังจากที่ล้างเสร็จแล้วอีกด้วย

ภาพที่ 4.63 ภาพแสดงการเก็บอุปกรณ์แบบแขวนราวตามลูกกรงหน้าต่าง

ลักษณะการเก็บแบบแขวนราวทั้งราวไม้ไผ่ และราวสแตนเลสพบได้ในทุกรูปแบบการต่อเติมครัวแต่ราวไม้ไผ่จะพบมากในการต่อเติมแบบเปิดโล่ง ส่วนราวแขวนสแตนเลสพบในครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังเนื่องจากมีความถาวรมากกว่าและจะอยู่ในลักษณะแบบติดผนัง และอุปกรณ์ที่ใช้แขวนพบว่าเป็นภาชนะที่มีหูหรือรูไว้แขวน อาทิเช่น หม้อ กะทะ ตะหลิว ทัพพี เป็นต้น ซึ่งพื้นที่ที่ใช้ติดราวแขวนเหล่านี้มักจะอยู่บริเวณส่วนปรุง นอกจากนี้จะใช้แขวนภาชนะในการประกอบอาหารแล้วยังใช้เป็นที่แขวนเครื่องเทศต่าง ๆ เช่น หอม กระเทียม

4.4.4.9 สรุปผลรวมการวางอุปกรณ์หลักต่างๆ ภายในครัว

ภาพที่ 4.64 ภาพแสดงผลสรุปรวมการวางอุปกรณ์ใช้สอยต่าง ๆ ภายในครัว

- 1 ■ ตำแหน่งตู้กับข้าว
- 2 ■ ตำแหน่งอ่างล้างจาน
- 3 ■ ตำแหน่งเตาแก๊ส
- 4 ■ ตำแหน่งหม้อหุงข้าว, กาน้ำร้อน (เครื่องใช้ไฟฟ้า)
- 5 ■ ตำแหน่งเครื่องกรองน้ำ
- 6 ■ ตำแหน่งตู้เย็น
- 7 ■ ตำแหน่งเครื่องซักผ้า

จากผลการศึกษาการจัดวางอุปกรณ์ต่างๆ สามารถสรุปเป็นแนวทางในออกแบบการจัดวางผังพื้นที่ใช้สอยได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าตู้เย็นส่วนใหญ่มักจะตั้งอยู่ที่ห้องอเนกประสงค์เนื่องจากพฤติกรรมจะเน้นประกอบอาหารอย่างเดียวและด้วยในพื้นที่ห้องอเนกประสงค์มีพฤติกรรมนั่งรับประทานอาหารหรือกิจกรรมพักผ่อนของครอบครัว ดังนั้นลักษณะการวางตู้เย็นในตำแหน่งนี้จึงสามารถรองรับพฤติกรรมเหล่านั้นได้ รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งได้แสดงดังภาพผังด้านบน

4.4.5 การเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์ภายในครัวของการต่อเติมแต่ละประเภท

ตารางที่ 4.19 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์ภายในครัว

การเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์ภายในครัวของการต่อเติมแต่ละรูปแบบ			
รูปแบบการต่อเติมครัว	การใช้อุปกรณ์หลัก (บริเวณต่อเติม)	ลักษณะการใช้พื้นที่เดิม (บริเวณหน้าห้องน้ำ)	หมายเหตุ
ต่อเติมแบบปิดล้อม (ก่ออิฐฉาบปูน)	<ul style="list-style-type: none"> - เตาแก๊ส1หรือ2หัว สัดส่วนเท่ากัน - ชั้นวางของสำเร็จรูป - หม้อหุงข้าว - เครื่องกรองน้ำ - อ่างล้างจานฝัง เคาน์เตอร์ แบบ 1 หลุม - ตู้กับข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นวางของ - ตู้กับข้าว - ปล่อยโล่งเป็นทาง สัญจรหรือใช้ - วางชุดPantry 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ทำ เคาน์เตอร์เป็นรูป ตัว L - ได้เคาน์เตอร์มัก ทำแบบเปิดโล่ง - สามารถทำตู้ลอย ได้
ต่อเติมแบบเปิดโล่ง	<ul style="list-style-type: none"> - เตาแก๊สปิกนิก - ชุดกะละมังนั่งล้าง - ชั้นวางของสำเร็จรูป - ตู้หรือถังเก็บน้ำใช้ - ราวแขวน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้วางชั้นวางของ - หรือชุดpantry - หม้อหุงข้าว , เครื่อง กรองน้ำ , ตู้กับข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - มีราวตากผ้า - ชุ่มเลี้ยงไก่
ต่อเติมทั้งปิดล้อมและ เปิดโล่ง	<p>พื้นที่ต่อเติมด้านหลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่อยู่อาศัย - ตู้กับข้าว - ตู้เย็น - หม้อหุงข้าว - เครื่องกรองน้ำ - ชั้นวางของ <p>พื้นที่ต่อเติมด้านข้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เตาแก๊ส - กะละมังนั่งล้างหรือ อ่างล้างจาน - ชั้นวางของ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขยายห้องน้ำ หรือ เปิดโล่ง - ชั้นหรือตู้เก็บของ - ปล่อยโล่งเป็นทาง สัญจร 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ต่อเติม ด้านหลังใช้เป็น อยู่อาศัยหรือเป็น ส่วนเตรียมอาหาร เพื่อปรุง หรือล้าง เล็กน้อย - ส่วนพื้นที่ต่อเติม ด้านข้างเป็น บริเวณปรุงอาหาร และเก็บล้าง

4.4.6 การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของครัวแต่ละรูปแบบ

ตารางที่ 4.20 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์ภายในครัว

การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของครัวแต่ละรูปแบบ			
รูปแบบการต่อเติมครัว	ข้อดี	ข้อเสีย	หมายเหตุ
ต่อเติมแบบปิดล้อม (ก่ออิฐฉาบปูน)	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บของสะดวก - มีระเบียบเรียบร้อย - ได้พื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น - มีความถาวร - ป้องกันขโมยทั้งคนและสัตว์เลี้ยง - ทำเคาน์เตอร์แบบถาวรได้รวมถึงทำตู้ลอยเพื่อลดการใช้พื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - หากไม่มีการเจาะช่องระบายอากาศที่ดีจะมีกลิ่นอับ 	
ต่อเติมแบบเปิดโล่ง	<ul style="list-style-type: none"> - อากาศถ่ายเทดี - ได้พื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น - มีพื้นที่วางตุ้มหรือถังเก็บน้ำใช้ - ทำอาหารมีกลิ่นฉุนได้สบายใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝนสาด และ - กิ่งถาวร - กันขโมยไม่ได้ - ดูสกปรกง่าย - เก็บของดูกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบ 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่บางบ้านมีความพอใจที่จะต่อแบบเปิดโล่งตลอดไป... - บางบ้านรอโอน 5 ปีถึงจะต่อเติมแบบถาวร
ต่อเติมทั้งปิดล้อมและเปิดโล่ง	<ul style="list-style-type: none"> - ได้พื้นที่อยู่อาศัยเพิ่ม - มีความถาวร - สามารถจัดวางอุปกรณ์ที่สะดวกต่อการประกอบอาหารไว้ในส่วนบริเวณเดียวกันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - หากต่อเติมไม่ระวังจะเป็นการรบกวนบ้านข้าง ๆ เช่นมีส่วนยื่นเป็นต้น 	ต่อมากไปอาจผิดกฎหมาย

ตารางที่ 4.21 แสดงข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ครัว

สัมภาษณ์การใช้พื้นที่ครัว	ค่าต่ำสุด	ค่ามากที่สุด	หมายเหตุ
ใช้เวลาทำกับข้าว	20 นาที	2 ชั่วโมง	
งบประมาณในการต่อเติม	2,000	100,000	
จำนวนวันในการทำกับข้าว / สัปดาห์	1	7	

งบประมาณในการต่อเติมครัวจะมีตั้งแต่ 2, 000 – 100,000 บาท บ้านที่ใช้งบประมาณ 2,000 บาทนั้นพบว่าเป็นงบประมาณที่ซื้อเฉพาะอุปกรณ์เฟอร์นิเจอร์แบบลอยตัว รูปแบบการต่อเติมที่ใช้งบประมาณมากที่สุดคือ การต่อเติมแบบปิดล้อมด้านหลังและเปิดโล่งด้านข้าง โดยประมาณ 30,000-100,000 บาท เนื่องจากการต่อเติมมากกว่าหนึ่งส่วน ส่วนการต่อเติมที่ใช้งบประมาณน้อยที่สุดคือครัวต่อเติมแบบเปิด โล่งด้านหลัง เนื่องจากรูปแบบการใช้วัสดุที่มีราคาถูกและใช้เฟอร์นิเจอร์ลอยตัวทั้งทำเองและสำเร็จรูปเป็นต้นระยะเวลาในการทำกับข้าวแต่ละครั้ง จะอยู่ที่ 20 นาที – 2 ชั่วโมง และจำนวนวันที่ประกอบอาหารส่วนใหญ่ก็จะทำแทบทุกวัน กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยทำกับข้าวเนื่องจากไม่มีเวลาในวันธรรมดาซึ่งต้องออกไปทำงานแต่เช้า ดังนั้นเวลาที่ทำกับข้าวส่วนใหญ่จะเป็นช่วงวันหยุด แต่กลุ่มตัวอย่างที่ทำแทบทุกวันนอกเหนือจากเจ้าของบ้านที่เป็นแม่บ้านที่อยู่บ้านอยู่แล้ว ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางท่านซึ่งจะเป็นพ่อแม่ของเจ้าของบ้านมาพักอาศัยอยู่ด้วย ดังนั้นจึงมีเวลาเตรียมอาหาร และสะดวกต่อการประกอบอาหารเพราะไม่ได้ไปไหนเป็นต้น

ตารางที่ 4.22 แสดงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประกอบอาหาร

การประกอบอาหารเองหรือซื้อ	ความถี่	ร้อยละ
ทำทานเอง	43	87.8
ซื้อ(สำเร็จรูป)	6	12.2

ลักษณะการประกอบอาหารกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักจะทำอาหารทานเองซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่ามีตลาดสดหรือตลาดนัดหน้าโครงการกลุ่มตัวอย่างสามารถซื้ออาหารสดมาประกอบอาหารได้และส่วนใหญ่พบว่าพฤติกรรมอาหารตอนเย็นเป็นหลักซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางคนบอกว่าปรุงตอนเย็นไว้อุ่นทานตอนเช้าได้ ส่วนที่ทำทุกมื้อส่วนใหญ่เป็นวันหยุดที่มีเวลามากกว่าวันธรรมดาที่ต้องไปทำงาน หรือถ้าทำช่วงเช้าก็จะเป็นวันหยุดเป็นต้น ส่วนประเภทของอาหารที่ทำบ่อย จะเป็นประเภทผัด แกง ทอด ต้ม-นึ่ง ตามลำดับ แต่ไม่นิยมทำอาหารที่มีกลิ่นฉุนมากเนื่องจากสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย การระบายอากาศไม่สอดคล้องต่อประเภทอาหารที่ทำ

ตารางที่ 4.23 แสดงข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับช่วงเวลาในการประกอบอาหาร

ช่วงเวลาทำกับข้าว	ความถี่	ร้อยละ
เย็น	43	87.8
เช้า	5	10.2
กลางวัน	1	2

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มักจะซื้อทานพบว่าพื้นที่ครัวนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาหาร เช่นบางบ้านพบว่าครัวไม่มีทางระบายอากาศถ้ามีการทำกับข้าวกลิ่นจะโชยเข้ามาในบริเวณที่พักอาศัยหน้าบ้าน ดังนั้นซื้อรับประทานจะสะดวกกว่าหรือถ้าต้องทำจริง ๆ ก็จะทำอาหารที่ไม่ค่อยมีกลิ่นจนเป็นต้น รวมทั้งครัวที่ไม่มีพื้นที่สำหรับประกอบอาหารและการวางอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาหารมากก็น่าจำเป็นต้องซื้อรับประทานเป็นต้น

ตารางที่ 4.24 แสดงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประเภทอาหารที่ทำบ่อย

ประเภทอาหารที่ทำบ่อย	ความถี่	ร้อยละ
ผัด	20	40.8
แกง	17	34.8
ทอด	6	12.2
ต้ม - นึ่ง	6	12.2

4.4.7 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การใช้งานภายในครัวในแต่ละรูปแบบการต่อเติม

ตารางที่ 4.25 แสดงข้อมูลพื้นที่การใช้งานภายในครัวทั้งที่มีการต่อเติมและไม่ต่อเติม

พื้นที่การใช้สอยภายในครัว			
	พื้นที่ต่ำสุด/ ตร.ม	พื้นที่สูงสุด/ ตร.ม	หมายเหตุ
ครัวต่อเติมแบบปิดล้อม	4	13	
ครัวต่อเติมแบบเปิดโล่ง	4	11	
ครัวต่อเติมทั้งปิดล้อมและเปิดโล่ง	6	13.4	

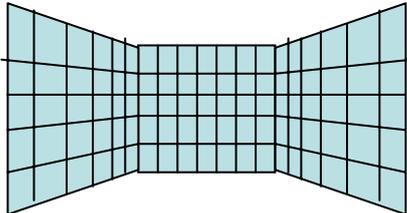
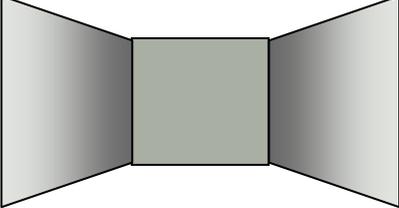
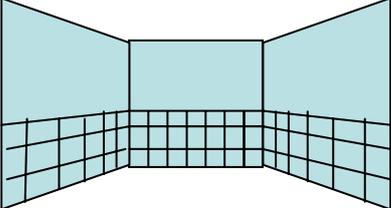
ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยภายในครัววิเคราะห์พบว่าพื้นที่ใช้งานมากที่สุดคือพื้นที่ของครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมและเปิดโล่งนั่นคือพื้นที่ต่ำสุด 6 ตารางเมตร พื้นที่สูงสุด 13.4 ตารางเมตร และพื้นที่ครัวที่มีพื้นที่ใช้สอยน้อยที่สุดคือ ครัวที่มีการต่อเติมแบบเปิดโล่งคือพื้นที่ต่ำสุดคือ 4.1 ตารางเมตรสูงสุดคือ 11 ตารางเมตร

4.4.8 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการใช้วัสดุในการต่อเติมครัว และ ลักษณะการเจาะช่องแสงและช่องระบายอากาศ

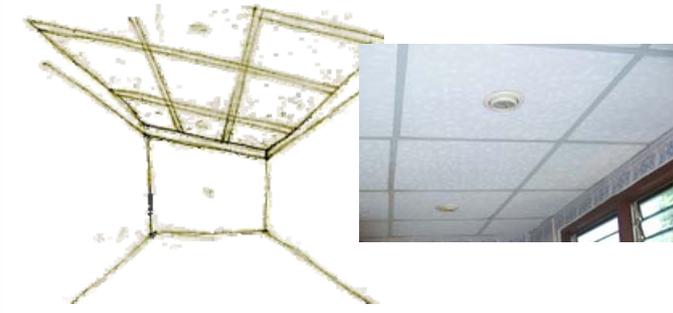
ตารางที่ 4.26 แสดงข้อมูลจากการสำรวจสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้วัสดุในส่วนต่าง ๆ

การใช้วัสดุปูพื้น	ภาพแสดงรูปแบบ	ร้อยละ (%)
- กระเบื้องเคลือบ		73.4
- พื้นคอนกรีต		18.4
- ใ้ื่อน้ำมัน		4.1
- พื้นเดิมเทคอนกรีตขัดมันสีแดง		4.1

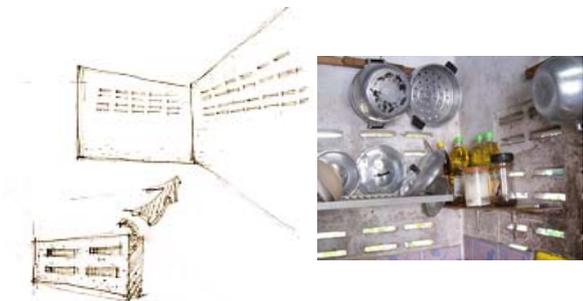
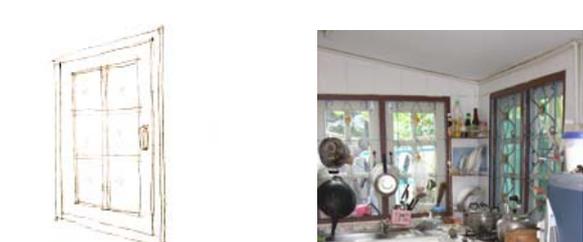
ตารางที่ 4.27 แสดงข้อมูลจากการสำรวจสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้วัสดุในส่วนต่าง ๆ

การใช้วัสดุส่วนผนัง	ภาพแสดงรูปแบบ	ร้อยละ (%)
- กรงกระเบื้องเคลือบทั้งหมด		28.6
- ก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีทั้งผนัง		24.5
- ผนังครึ่งล่างกรงกระเบื้องเคลือบ ครึ่งบนก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี		24.5
- ไม่มีการต่อเติม และต่อเติมเฉพาะหลังคาไม่มีการกั้นผนัง		16.3
- ใช้ผ้าใบ สังกะสี हुआคา ตาข่ายปิดบางส่วน		6.1

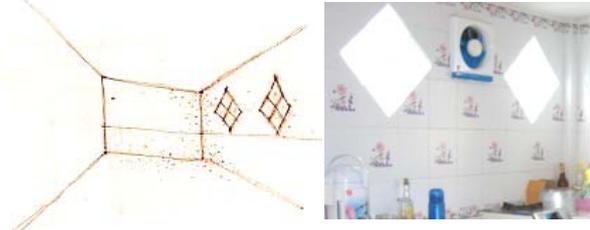
ตารางที่ 4.28 แสดงข้อมูลจากการสำรวจสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้วัสดุในส่วนต่าง ๆ

การใช้วัสดุ มุงหลังคา	ภาพแสดงรูปแบบ	ร้อยละ (%)
- ไม้ตีฝ้าเห็น โครงหลังคา		51
- ฝ้าแบบ T- BAR		32.7
- แผ่นไม้อัด เรียบ		10.2
- อื่น ๆ	<p>ไม่ได้ต่อเติมหรือใช้รั้วพาดิชย์ เป็นต้น</p> 	6.1

ตารางที่ 4.29 แสดงข้อมูลจากการสำรวจสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้วัสดุในส่วนต่าง ๆ

การใช้วัสดุส่วน ผนัง	ภาพแสดงรูปแบบ	ร้อยละ (%)
<p>การเจาะช่อง ระบายอากาศ</p> <p>- หน้าต่างบาน เกล็ดกระจก</p>		25
<p>- อิฐบล็อกมีช่อง ระบายอากาศ</p>		15
<p>- หน้าต่างบาน เปิดกระจก</p>		4
<p>- พัดลมดูด อากาศ</p>		4
<p>- แผงตาข่าย เหล็กทำผนัง โดยรอบ</p>		2

ตารางที่ 4.30 แสดงข้อมูลจากการสำรวจสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้วัสดุในส่วนต่าง ๆ

การใช้วัสดุส่วนผนัง	ภาพแสดงรูปแบบ	ร้อยละ (%)
การเจาะช่องแสง - หลังคาเว้นช่องแสง		7
- Glass box ส่วนผนัง		6

จากการสำรวจพบว่าการใช้วัสดุปูพื้นส่วนใหญ่กรุกระเบื้องเคลือบซึ่งลักษณะการปูพื้นแบบนี้เฉพาะครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมเท่านั้น เนื่องจากมีลักษณะที่ถาวรมากกว่าการต่อเติมลักษณะอื่น ๆ รองลงมาคือพื้นคอนกรีตซีเมนต์เป็นลักษณะการปูพื้นของครัวแบบเปิดโล่ง ซึ่งเป็นลักษณะกึ่งถาวร หรือขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของเจ้าของบ้าน นอกเหนือจากนั้นยังมีลักษณะการปูพื้นด้วยเดื่อน้ำมันแผ่นไม้กระดาน และสภาพพื้นเดิมซึ่งเป็นบ้านที่ยังไม่ได้มีการต่อเติม

ภาพที่ 4.65 แสดงภาพการปูพื้นด้วยกระเบื้องแผ่นเรียบ

ภาพที่ 4.66 แสดงภาพการปูพื้นคอนกรีตขัดมัน

ภาพที่ 4.67 แสดงภาพการปูพื้นเดิมคอนกรีตขัดมันทาสีแดง

ภาพที่ 4.68 แสดงภาพการปูพื้นเสื่อน้ำมันและแผ่นกระดาน

การใช้วัสดุส่วนของผนังนั้นส่วนใหญ่กรุกระเบื้องเคลือบทั้งหมด รองลงมาคือผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสีทั้งหมด สีที่ใช้เป็นสีขาว และผนังครึ่งล่างกรุกระเบื้องเคลือบ ครึ่งบนก่ออิฐฉาบปูนเรียบทาสี จากข้อสังเกตพบว่าลักษณะของผนังแบบนี้ใช้เฉพาะกับครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมหรือต่อเติมแบบถาวร ส่วนการใช้วัสดุปิดบางส่วนเช่นผืนผ้าใบ สังกะสี หรือหญ้าคาเป็นต้น ซึ่งเป็นบ้านที่มีลักษณะครัวแบบเปิดโล่ง และในส่วนอื่น ๆ นั้นจะเป็นหลังที่ไม่มีมีการต่อเติมหรือต่อเติมแบบเปิดโล่งที่มีการต่อเติมส่วนของหลังคาอย่างเดียวไม่มีการกั้นผนังเลย (ดูตารางที่ 4.11)

ภาพที่ 4.69 แสดงภาพผนังที่
กรเบื้องโดยรอบ

ภาพที่ 4.70 แสดงภาพผนังที่กรุเบื้อง
บางส่วน และบางส่วนก่ออิฐฉาบปูน
เรียบทาสี

ภาพที่ 4.71 แสดงภาพผนังปิด
บางส่วน

วัสดุที่ใช้ในส่วนของฝ้าเพดานจากการสำรวจพบว่าผนังที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุดคือไม้ดี ฝ้าเห็นโครงหลังคา (ร้อยละ 51) ซึ่งเป็นลักษณะของฝ้าเพดานที่ใช้ได้ทั้งครัวต่อเติมแบบปิดล้อม และต่อเติมแบบเปิด โล่ง ซึ่งบ้านที่มีครัวแบบปิดล้อมที่ใช้ฝ้าแบบเห็น โครงสร้างหลังคาจะเห็นว่า

สามารถช่วยระบายอากาศได้ ส่วนหลังที่มีครัวเปิดโล่งนั้นก็ไม่จำเป็นต้องปิดฝ้า รองลงมาคือฝ้า เพดานแบบ ยิปซัมบอร์ด T-BAR หรือแผ่นไม้อัดเรียบทาสีซึ่งจะใช้กับบ้านที่ครัวแบบปิดล้อมเท่านั้น นอกจากนี้ก็จะเป็นบ้านที่ไม่ได้มีการต่อเติมหรือใช้รั้วผ้าใบพาดิชย์เป็นต้น

ภาพที่ 4.72 แสดงภาพฝ้าเพดานแบบโชว์โครงสร้างทั้ง ฝ้าผ้าใบ แผ่นสังกะสี และแผ่นกระเบื้อง

ภาพที่ 4.73 แสดงภาพฝ้าเพดานแบบแผ่นกระดานเรียบทาสี ภาพที่ 4.74 แสดงภาพฝ้าเพดานแบบ T-BAR ภาพที่ 4.75 แสดงภาพฝ้าเพดานแบบใช้รั้วพาดิชย์

ลักษณะของการเจาะช่องระบายอากาศและช่องแสงจากการสำรวจพบว่าครัวที่มีการต่อเติมแบบปิดล้อมนั้นมีการเจาะช่องแสงหรือช่องระบายอากาศ คือ หน้าต่างบานเกล็ดกระจก อิฐบล็อกมีช่องระบายอากาศ หน้าต่างบานเปิดกระจกและพัดลมดูดอากาศ ส่วนการเจาะช่องแสงคือการเว้นช่องแสงในส่วนบริเวณหลังคา รวมถึงการใช้ Glass box ในผนังบางส่วน และการแก้ปัญหาโดยการใช้ผนังเป็นแผงตาข่ายเหล็กโดยรอบซึ่งสามารถช่วยระบายอากาศ และเปิดช่องแสงได้เป็นอย่างดี

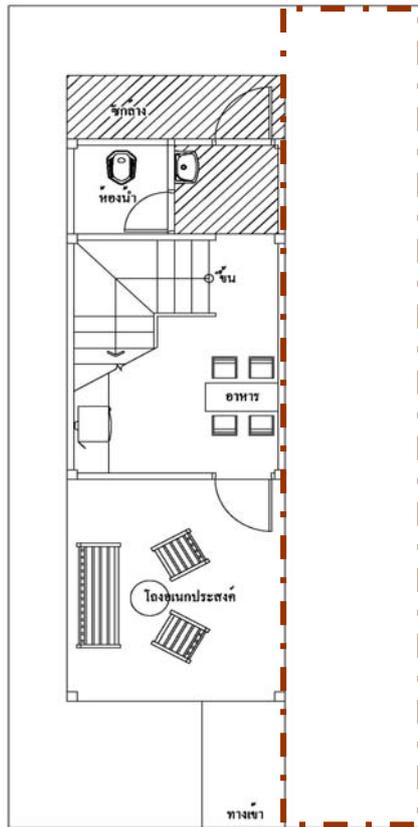

ภาพที่ 4.76 แสดงภาพการเจาะช่องแสงภายในครัว

ภาพที่ 4.77 แสดงภาพการเจาะช่องระบายอากาศ

จากข้อสังเกตพบว่าส่วนใหญ่ใช้เจาะช่องระบายอากาศโดยการใช้หน้าต่างบานเกล็ดกระจก นั้นเนื่องจากว่ามีพื้นที่จำกัดซึ่งถ้าเป็นบานเปิดแล้วจะเสียพื้นที่ในการด้านนอกหรือเกิดความไม่สะดวกต่อพฤติกรรมการใช้งาน ซึ่งในการใช้บานเกล็ดนั้นช่วยประหยัดพื้นที่และยังสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงข้อสังเกตในส่วนของฝ้าเพดานแบบแผ่นไม้อัดเรียบทาสีนั้นจะไม่มี การเจาะช่องแสงเนื่องจากรูปแบบการก่อสร้างดังนั้นลักษณะการเจาะช่องแสงนั้นจะใช้ในส่วนของ ผนังแทนโดยวิธีการใช้ Glass box หรือการเจาะช่องหน้าต่างเป็นต้น

ภาพที่ 4.78 ภาพแสดงพื้นที่การปูพื้นในลักษณะต่าง ๆ

ภาพที่ 4.79 ภาพแสดงพื้นที่ปูกระเบื้องและพื้นเทคอนกรีต

ส่วนพื้นที่บริเวณข้างบ้านที่เป็นพื้นที่โล่งจากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นพื้นเทคอนกรีต รองลงมาคือพื้นปูกระเบื้องเคลือบ ซึ่งพื้นเดิมนั้นเป็นการปูพื้นดิน และสาเหตุที่ส่วนใหญ่มีการเทพื้นคอนกรีตนั้นเนื่องจากเพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้งานที่ต้องมีการวางอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาหาร หรือเป็นพื้นที่รองรับพฤติกรรมการเก็บล้างและซักล้างในกรณีที่บ้านไหนไม่มีเครื่องซักผ้าหรืออ่างล้าง หรือเทคอนกรีตเพื่อป้องกันพื้นแฉะ เป็นต้น